1930 JULIUS 16. SZERDA. Ára 10 fillér. XXXIV. ÉVFOLYAM. 257. SZÁM.

DEBRECZENI UJSÁG

Tekintetes Nemzeti Muzeum Bérimentve.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDÚFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: THAN GYULA. FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—48. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

A diktaturák diktatúrája

Az egész világ figyelme Finnország felé fordul, amely a napokban sorsdöntő politikai események színhelye volt. A finn parasztfasizmus, az ugynevezett lapua-mozgalom, mely egyfelől a nemzet érdekeinek és hagyományainak megvédésére, másfelől a nemzet érdekeit, sőt létét veszélyeztető kommunisták teljes kisöprésére irányult, végleges diadalra jutott. Megalakult az uj kormány, a lapua-mozgalom egyik fővezérének kormányelnöksége alatt és ugyanakkor tizenötezer finn paraszt vonult példás rendben Helsinkibe, hogy demonstrálja a maga erejét és megmásithatatlan akaratát. Nagyszerü tüntetés volt ez a néma felvonulás, fönséges a maga monstruózitásában.

A szociáldemokraták sokat panaszkodnak a diktatórikus hatalommal uralkodó kormányokra, — ebben egy követ fujnak a kommunistákkal. Természetesen diktaturának nevezik még azt a kormányrendszert is, amely a nemzet érdekeire ügyelve alkotmányosan, de erélyes kezzel végzi feladatát. El kell ismernem azonban, hogy Európában ma csakugyan vannak diktaturák. Fel kell vetni azonban a kérdést, amely különösen most, a finn eseményekkel kapcsolatban aktuális, mi vezetett ezekre a diktuturákra. A legelsőbbrendü jog, *az önvédelem joga*, amely ebben az esetben egyenlő a nemzet jogaival és érdekeivel: *a kommunista veszéllyel szemben való védekezés*. Védekezés diktaturával egy gonosz, nemzetietlen diktatura ellen.

Mert vajjon nézhetik-e ölbetett kézzel a kormányok, hogy a kommunista propaganda aláássa az egész országot és vesztébe sodorja a nemzetet, alkotmányával, multjával és minden hagyományával együtt. Hiszen minden kormánynak elsősorban az a feladata, hogy nemzete fejlődését, polgárai jólétét és nyugalmát biztositsa. És ha ecélból a diktatura fegyveréhez nyul, megvan a mentsége, mert belekényszeritették a diktaturába. Szinte komikus, hogy éppen azok az elemek sirnak leginkább a diktatura miatt, amelyek ideálja a legzsarnokibb osztálydiktatura megteremtése. Példa erre Oroszország. Népkommunizmus ürügye alatt a legpéldátlanabb kegyetlenséggel nyomnak el minden szabadságjogot, ugyhogy vérpadra kerül az, aki mást mer mondani és mást mer irni, mit amit a zsarnoki diktátorok parancsolnak. *A kommunizmus a diktaturák diktaturája*, mert még az a mentsége sincs meg, hogy a nemzet érdekében és a nép akaratából nyul diktatórikus fegyvereihez. Ami pedig az eszközöket illeti, éppen a finnországi események nyujtanak érdekes összehasonlitást: Helsinkiben csupán levetkőztettek a hazafias parasztok néhány tajtékzó kommunistát, hogy rájuk mérjék azt a huszonöt jótékony botot, amelyet már réges-régen megérdemeltek, viszont Szoviet-Oroszországban az ellenzék legkisebb megmozdulása borzalmas vérfürdőkkel jár. És még egy tanulsága van a finnországi eseményeknek: *ahol maga az államhatalom nem védekezik elég erélyesen a kommunizmus minden elpusztitó veszélye ellen, ott megmozdul a nép*, a földjét müvelő paraszt és rákényszeriti az államhatalmat, hogy védje meg nemzetét a vörös veszély ellen. Jegyezzük meg, hogy mindez Finnországban történt, abban az országban, ahol az alkotmányos érzület és a szabadságszeretet tradicionális és ahol az alkotmánytörvény annyira alkotmányos és szabadelvü, hogy a legtökéletesebb nemzetiségi, gondolati és sajtószabadságot intézményesiti.

A finn példa is hirdeti, hogy amikor a nemzet pusztulása és egy nemzeti irányu diktatura között kell választani, senki se habozhat, akiben még egy szikrája is él a hazafias érzésnek.

A vizumdijak ötven százalékos csökkentéséről tárgyalnak a kereskedelemügyi minisztériumban

Rövidesen életbelépnek a vizumkönnyitő intézkedések

Budapest, julius 15.

A külügyminiszterium és a gazdasági érdekképviseletek bevonásával nagyjelentőségü értekezletet tartottak a napokban a kereskedelemügyi miniszteriumban a vizumkönnyitések ügyében. Ezen az értekezleten arról a tervről tárgyaltak, hogy a külföldi állampolgároknak egy könnyen hozzáférhető igazolvány segitségével lehet majd átjutni a magyar határon és a vizumot ráérnek már Magyarország területén is megszerezni.

Az értekezletről egy szükebbkörü bizottságot küldöttek ki azzal a feladattal, hogy a vizumkönnyités problémáját részleteiben is tárgyalja le. Ezt a szükebbkörü bizottságot néhány nap mulva ismét összehivják és az értekezleten már élesebb körvonalakkal fog kibontakozni a vizumkönnyités terve.

Értesülésünk szerint tényleg az a terv kerül megvalósitásra, amelyről az előző értekezleten szó volt, hogy tudniillik könnyen megszerezhető igazolvány segitségével lehessen átlépni a magyar határt. Ezeket az igazolványokat a Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá az Országos Mezőgazdasági Kamara osztaná szét az egyes érdekképviseletek között, amelyek viszont arról gondoskodnának, hogy azok külföldön minden különösebb nehézség nélkül megszerezhetők legyenek. Ezzel kapcsolatban szó van arról is, hogy a Magyarországon utólagosan megszerzett vizumok díját jelentékenyen csökkentik. *Ez a csökkentés állitólag 50 százalékos lenne, ami jelentékeny megtakaritást jelent.*

Az előző értekezleten nem hivatalos oldalról felvetődött az a terv, hogy a vizumdijak csökkentése folytán elmaradt jövedelmeket más uton pótolják. Erre vonatkozóan az egyik gazdasági érdekképviselet vezetője azt inditványozta, hogy a magyar állampolgároknak kiadott utlevelek díját aránylagosan emeljék. Ez a terv élénk ellenkezést váltott ki, mert hiszen nemcsak kéjutazók mennek külföldre, hanem kereskedők, iparosok is, akiket igazságtalanul adóztatna meg ez az intézkedés. — Ugy tudjuk, hogy ez a terv nem is kerül megvalósitásra és semmiesetre sem fogják emelni a magyar utlevelek díjait.

Néhány nap mulva, amikor a szükebbkörü bizottság már megtartotta értekezletét, a vizumkönnyitő intézkedések már határozottabb formát öltenek és ezek a könnyitések rövidesen életbe is lépnek.

A kereskedelemügyi miniszter elutasitotta a főváros által kért ujabb féláru vasuti jegyek kiutalását

Elfogadta azt az álláspontot, hogy a vidéki ipar és kereskedelem hátrányára szolgál a kedvezményes jegyek állandó engedélyezése

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Székesfehérvár város átirata folytán Debrecen törvényhatósága a mult hónapban felirt a kereskedelmi miniszterhez a Budapestre szóló féláru vasuti kedvezmények kiadásának állandósitása ellen. Budapest székesfőváros tanácsa az utóbbi időben olyan irányu mozgalmat inditott, hogy a féláru vasuti kedvezményeket rendszeresitse budapesti vonatkozásban s erre vonatkozólag a kereskedelmi miniszterhez kérvényt is adott be. A kereskedelmügyi miniszter a székesfőváros feliratára most adta meg a választ s ezt válaszleirat formájában megküldte Debrecen város törvényhatósági bizottságának is. A leiratból, melyet az alábbiakban közlünk, megállapitható, hogy a kereskedelemügyi miniszter a főváros kérelmével kapcsolatban figyelemre méltatta Székesfehérvár és Debrecen városok érdekeit is.

Értesitem a közigazgatási bizottságot, hogy a magyar királyi államvasutak Budapest székesfőváros utasforgalmának emelése érdekében már ezidő szerint is igen messzemenő menetkedvezményeket érvényesitenek, amennyiben a Budapesten tartani szokott mezőgazdasági kiállitás és vásár, a nemzetközi vásár, a Szent István-hét, az országos katholikus nagygyülés és más felekezeteknek hasonló gyülési, valamint az országos, vagy nemzetközi jelentőséggel biró egyéb gyülések. — kongresszusok és kiállitások alkalmából 1—3 hétig terjedő időtartamra a folyó évben rendezendő Szent Imre jubileumi év alkalmából pedig folyó évi junius hó 1-től szeptember hó 10-ig, vagyis mintegy három és félhónapon át egyhuzamban történő időtartamra a Budapestre és innen visszautazók részére 50 százalékos menetkedvezményt bocsátanak rendelkezésre.

E nagymérvü menetdij mérséklések engedélyezésénél az volt a feltevés, hogy az engedélyezett dijmérséklés a bevételekben nem kiesést fog okozni, hanem az idegenforgalmi szempontok kiszolgálása mellett a remélt utak szaporulata által a MÁV jövedelemre is tesz szert. Az etéren ezideig szerzett tapasztalatok azt bizonyitják, hogy az engedélyezett dijmérséklés folytán az utazási kedv fokozódott ugyan, de nem abban az arányban, hogy a tapasztalt utasszaporulat az államvasutak bevételeiben beállott bevételkiesést kiegyenlitette volna. Igy például az 1929. évben a Szent István-hét alkalmából augusztus hó 14-től 25-ig érvényben volt általános 50 százalékos menetdijkedvezmény igénybevétele folytán a mutatkozó utasszaporulat 100 százalék helyett csak 12 százalékot tüntet fel, ugyhogy a m. kir. államvasutaknak a

vált utasszaporulat elmaradása folytán igen érzékeny bevételi kiesése volt.

Minthogy az államvasutaknak személyforgalmi bevételei egyebek között a gyakori és nagymérvü díjmérséklések miatt is egyre csökkenő irányzatot mutatnak fel, ami általános pénzügyi helyzetét igen kedvezőtlenül befolyásolja, pénzügyi egyensulyának megóvása szempontjából nem lehetnek abban a helyzetben, hogy felterjesztésében kivánt igen messzemenő áldozatok vállalására az államvasutak igazgatóságát kötelezzem.

Megjegyezni kivánom, hogy a közigazgatási bizottságnak ama kérelme teljesitése elől, miszerint a Budapestre és vsszautazók részére havonként egy izben általános menetdijkedvezmény engedélyeztessék az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület vidéki kerületei, nevezetesen a salgótarjáni, makói, dunapataji, encsi, gyomai, tiszafüredi, tapolcai, nagykőrösi, bajai, nagykanizsai, kisujszállási, hatvani, mosonmegyei, orosházai, szekszárdi és mohácsi, továbbá kalocsai és ceglédi keresk. egyesület, az orosházai Kereskedelmi Csarnok és a szegedi Kereskedők Szövetsége részére irásban, részben táviratilag felterjesztéseket intéztek hozzám, melyben rámutattak azokra a káros következményekre, amelyeket a közigazgatási bizottság által kivánt menetkedvezmény esetleges engedélyezése a vidéki kereskedelem terén előidézne. A közigazgatási bizottság által kért intézkedés tétele alkalmas lenne arra, hogy a vidéki lakosságnak első sorban készpénzért vásárló része a vidéki kereskedők és iparosok rovására természetes piacától elterelessék.

A vidéki kereskedelem és ipar által panasz tárgyává tett érdekek szempontjából sem állhat módomban az eddig, a főváros által élvezett és ismertetett kedvezmények fokozása.

Végül fel kell hivnom a közigazgatási bizottság figyelmét arra a körülményre is, hogy a székesfehérvári, miskolci, debreceni, győri és szegedi kereskedelmi és iparkamara a vidéki kereskedelmi és ipari érdekek hathatósabb védelme érdekében a Budapesten rendezni szokott kiállitások, vásárok, nagygyülések stb. alkalmából engedélyezni szokott menetkedvezmények ellen már eddig is felterjesztéssel éltek.

Merénylet okozta a szentgotthárdi express kisiklását

Milánó, julius 15.

A szentgotthardi expresszvonat kisiklással, mint most kiderült, terroristák merénylete okozta. A katasztrófa ügyében kiküldött rendőri bizottság megállapitotta, hogy közvetlenül a gyorsvonat odaérkezése előtt a vasuti talpfákat bünös kezek elmozditották helyükből és ezáltal a sineket meglazitották. Ha az expresszvonat ezen az utszakaszon is a megszokott 80-kilométeres sebességgel halad, a kisiklásokozta szerencsétlenség igen sok emberéletet követelt volna áldozatul. A mozdonyvezető azonban a közeli kanyarulat miatt minimális sebességgel haladt, de még igy sem tudta idejében az összes féketket működésbe hozni. Ennek tudható be, hogy a gyorsvonat a sineken kivül még vagy száz méteres utat tett s a mozdony csak azután zuhant le a töltésről.

A hatóságok teljes hallgatásba burkolóznak és a lapoknak sem szabad egyelőre a szerencsétlenségről irniok.

A MOKTÁR megvette az árverésen a Debreceni Közraktárat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A debreceni közraktárak — mint arról már hirt adtunk — csődbe jutottak. Hónapokkal ezelőtt a csődtömeggondnok kérésére a törvényszék kitüzte az árverést a debreceni Közraktárakra. Az első árverést május 24-én tartották meg, de eredménytelen volt, mert megfelelő ajánlatot senki sem tett.

A közraktárra kedden délután tartották meg a második árverést, amelyen a Moktár tette a legkedvezőbb ajánlatot 135 ezer pengővel s igy a debreceni közraktár a Moktár tulajdonába ment át. Az árverés most már véglegesen a Moktárnak juttatta a közraktárt, mert utóajánlatnak helye nincs.

Negyvennégy holttestet nem tudnak felhozni a neurodei bányából

Hansdorf, julius 15.

Mint a Wenzeslaus-bánya igazgatósága jelenti, a bányában még benn rekedt 44 holttest előhozásának munkálatai megnehezültek. Az összeomlott bánya ujabb tetőrészlete is beomlott, ugy hogy a mentést végző munkásságnak előbb az igy keletkezett törmeléket kell eltakaritaniok és biztositaniok magukat ujabb összeomlás ellen. Azok a hirek, hogy a bányát viz árasztotta el, alaptalanok. Szintugy valótlan az, hogy a vasárnap kimentett holttestek már feloszlásnak indultak, annál kevésbé, mert, mint ismeretes, a szénsav feltartóztatja az oszlási folyamatot.

Elkészült a magyar válasz Briand „páneurópás" memorandumára

Budapest, jul. 15.

Briand francia külügyminiszternek az Egyesült Államok Szövetségéről szóló memorandumára egymásután érkeznek meg Párisba az európai kormányok válasziratai. Az eddig beérkezett és nyilvánosságra hozott válasziratok tulnyomó többsége megállapitja, hogy ha elvileg hozzájárulnak is a francia kormány által képviselt gondolathoz, a keresztülvitelt azonban egyelőre megvalósithatatlannak tartják.

A kormány értesülésünk szerint elkészült a magyar válaszjegyzékkel is, amelyet minden valószinüség szerint a mai napon fognak átnyujtani Párisban és ha ez megtörtént, ugy holnap az egész válaszjegyzék szövegét nyilvánosságra hozzák.

Izgalmas küzdelmet vivott egy kormányfőtanácsos a lakásán garázdálkodó éjszakai betörővel

Hosszu hajsza után a rendőr segitségével elfogták a betörőt

Budapest, julius 15.

Szokatlanul izgalmas és páratlan vakmerőséggel végrehajtott betörést kiséreltek meg az elmult éjszaka Horváth Miksa kormányfőtanácsos lakásán, a Benczur-utca 16. számu házban. A betörést Horváth észrevette, tettenérte a betörőt és izgalmas birokra kelt vele és később rendőri segédlettel sikerült elfognia.

Horvát Miksa ismert budapesti szőnyeggyáros, a Horváth Miksa Szőnyegipar rt. vezérigazgatója, a Benczur-utca 16. szám alatt lakik a magasföldszinten. Most nyáron a lakás ablakai mindig nyitva vannak, annál is inkább, mert körülbelül három méternyre van a földtől. Késő éjszaka, amikor már néptelen volt a Benczur-utca és annak környéke, két gumicipős, erős, fiatal suhanc, mindkettő régi betörő, bemászott Horvát lakásába az egyik ablakon. A betörők rögtön a garderobszobába mentek, ahol felnyitották a szekrényt és a benne levő mindenféle értékes ruhanemüt és bundát egymásután szép sorrendben lefektették a padlón, a magukkal hozott csomagolópapirt és spárgát melléje tették, hogy munkájuk végeztével ezeket az értékesnek talált dolgokat magukkal vigyék. Eközben, noha sejtették, hogy a háziak otthon vannak és alszanak, az egyik betörő benyitott a hálószobába, amelyben Horváth Miksa és felesége aludtak.

Izgalmas pillanatok következtek. A betörő abban a hiszemben, hogy gumitalpu cipőjében észrevétlenül tudja a hálószobában talált értéktárgyakat, ruhanemüeket, szőnyegeket a födön kuszva igyekezett kiadni a szomszéd szobában várakozó társának. Nem is volt semmi zaj egyideig és a ruhadarabok és szőnyegek egymásután vándoroltak ki a másik betörő kezébe, amikor a hálószobában lévő tolvaj véletlenül megcsuszott. Halk zaj keetkezett. Horvát Miksa feébredt s az éjjeli szekrényen azonnal meggyujtotta a kis lámpát. Miután hirtelen ébredt álmából, nem is tudta mi történt. Körülnézett, látta, hogy nyitva van az ablak, de nem alált semmi különöset, ismét eloltotta a lámpát, valami különös nyugtalanság folytán azonban nem eludt el, hanem csendesen fekve maradt ágyában és figyelt. Ekkor még sejtelme sem volt arról, hogy betörők vannak közvetlen az ágya mellett a szobában. Igy mult el vagy tiz perc. Horvát Miksa már-már elszenderült, abban ahiszemben, hogy a különöes zaj talán kivülről verődött be, annál izgatottabb lehetett azonban a betörő, aki az ágy előtt, a sezlon mellett kuporodott a földön.

Ugylátszik, a hidegvérü tolvaj azt hitte, hogy a lakás tulajdonosa már elaludt és ismét hozzálátott, hogy folytassa a hálószobában található értéktárgyak kicsempészését. Ez természetesen némi zajjal járt és ebben a pillanatban Horváth Miksa kiugrott az ágyból. Alig tett két lépést, ágya mellett legnagyobb megdöbbenésére egy férfibe botlott, aki a padlón feküdt a sezlon mellett. Az idegen ijedtében a padlón fekve maradt és rémülten figyelte, hogy mi fog történni. Érthetően izgalmas és kinos pillanatok játszódtak le. Horváth Miksa és az ismeretlen betörő farkasszemet néztek egymással. A betörő nem mozdult, mereven feküdt. Horváth azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hatalmas kiáltással rávetette magát a földön fekvő betörőre, hogy ártalmatlanná tegye. A kiáltásra természetesen felriadt Horváth Miksáné is, aki nyomban a segitségére sietett birkózó férjének. Minden erejükkel azon voltak, hogy ártalmatlanná tegyék a betörőt. Ebben a pillanatban hallották, hogy a szomszéd szobából valaki kiugrik az ablakon. Bent a betörő keményen védekezett, ugyhogy Horváth sulyos ökölcsapásokkal igyekezett leteriteni a nála fiatalabb és jobb erőben levő betörőt, aki csak akkor riadt vissza kissé, amikor Horváth a feleségéhez fordult és ezt kiáltotta:

— Hozd azonnal ide a revolveremet!

Ettől a betörő megrémült. Kiszakitotta magát Horváth kezéből és futott az ablak felé.

A kormányfőtanácsos igyekezett elgáncsolni, azonban a betörő felugrott az ablakpárkányra s mire Horvát utólérte, már félig kint volt. Horvátnak még sikerült az ablaktáblát rácsapni, ugyhogy az ablaküveg csörömpölve hullott az utcára. Ugyanakkor megnyomta Horvát a házmesterlakásába vezető vészcsengőt is, a betörő azonban addigra már a földre ért és bicegve, sántikálva elmenekült.

Természetesen Horvát eközben rendőrért kiáltott. Szerencsére a Bajza utcánál az őrszemes rendőr meghallotta az összetört ablaküveg csörömpölését s egy közeli taxiba ugrott és a menekülő férfi után vetette magát.

Ekkorra már a házfelügyelő és Horvát Miksa is kiért az utcára és üldözőbe vették a menekülőt. A taxiban levő rendőr a Köröndnél elfogta a menekülő fiatalembert. Csakhamar kiderült, hogy az elfogott férfit Klein Viktornak hivják, 22 esztendős cukrászsegéd. Bevitték a főkapitányságra, ahol már ismerték, mert Kertész Béla álnéven különféle büncselekményeket követett el.

Borokban vezetünk,

mert a legizletesebb fajtákat válogattuk össze hazánk legjobb bortermő vidékeiről s ezeket a legolcsóbb árakon hozzuk forgalomba. Pincészetünk elismerten megbizható és mintaszerüen vezetett. Nagy választékunk mindenkinek — az izléset ki tudja elégiteni. —

Kontsek Géza kereskedelmi rt.

MacDonald munkáskormánya válságos napjait éli

A konzervativ és liberális pártok bizalmatlansági inditványt nyujtanak be a szociáldemokrata uralom ellen

London, julius 15.

A belpolitikai helyzet rendkivül kiéleződött és a munkáskormány ezuttal fennállásának talán legválságosabb óráit éli. A konzervativ párt ugyanis ujabb bizalmatlansági inditvánnyal lép az alsóház elé és ezuttal a bizalmatansági inditványt a liberálisok is támogatják.

A konzervativ és liberális közös bizalmatlansági inditvány a munkáskormánynak az angol-indiai tárgyalások ügyében tanusitott magatartására vezethető vissza. A kormány ugyanis visszautasitotta a konzervativ és a liberális párt kérését, amely arra irányult, hogy az angol-indiai konferencián a két párt képviselői is részt vegyenek.

A kormányhoz közelálló Daily Herald azt irja, hogy összeesküvés készül a kormány ellen. A lap szerint a kormány azért nem hivja meg a konzervativokat és a liberálisokat az indiai konferenciára, hogy egyedül akarja viselni india politikájának következményeit.

Az alsóházban benyujtandó bizalmatlansági inditvány sorsa most már csak attól függ, hogy a liberális pártnak hány tagja szavaz majd az alsóházban az inditvány mellett. A párt vezére: Lloyd-George már kijelentette, hogy ő a maga részéről a bizalmatlansági inditvány mellett adja le a szavazatát.

Átadták Rómában az olasz kultuszminiszternek a debreceni egyetem diszoklevelét

Róma, julius 15.

A debreceni tudományegyetem, mint ismeretes, diszdoktorává választotta Fedele volt olasz kultuszminisztert. Az erről szóló müvészi okmányt ma nyujtotta át Hóry András követ Fedelének, aki meghatott hangon mondott köszönetet a szép kitüntetésért.

A belügyminiszter távirat lag felfüggesztette a székesfehérvári polgármestert és a müszaki főtanácsost

„közmunkák elosztásánál e követett sulyos visszaélések" gyanuja miatt

Budapest, julius 15.

Széchenyi Viktor grófhoz, Fejérmegye főispánjához, a belügyminisztertől távirat érkezett, amelyben a belügyminiszter Zavaros Aladár dr. polgármester és Varga Elemér müszaki főtanácsos ellen különböző közmunkák elosztásánál elkövetett sulyos visszaélések gyanuja miatt elrendelte a fegyelmi eljárást és nevezetteket állásuktól felfüggesztette.

A mai nap folyamán a belügyminisztérium közölte a főispánnal, hogy Vojnich Ferenc dr. bajai polgármestert bizták meg a fegyelmi vizsgálat lefolytatásával.

Székesfehérváron érthető nagy feltünést keltett a belügyminiszter felfüggesztő rendelete. A városházán különösen azért keltett nagy meglepetést a felfüggesztés, mert a polgármester néhány nappal ezelőtt ösztöndijat kapott a kultuszminisztertől külföldi tanulmányutra. Ez a tanulmányut természetesen egyelőre most elmarad.

Tömeges halálos szerencsétlenség érte Szerbiában egy diákkongresszus felvidéki küldöttségét

Pozsony, julius 15.

Julius elején diákkongresszus volt Belgrádban, amelyen résztvett a szlovenszkói diákszövetség is. A Felvidékről összesen ezerháromszáznyolcvannégy diák indult el a belgrádi kongresszusra a Dunagőzhajózási Társaság két gőzösén. Csak most, a kongresszus lezajlása és a diákok visszatérése után derült ki, hogy a szlovenszkói diákokat Belgrádban sorozatos katasztrófák érték. A nagy hőségben a diákok a szabad Dunában fürödtek és négy diák, aki nem tudott uszni, a halálát lelte a Dunában.

Két diák tifuszban betegedett meg és mind a ketten meghaltak. Két másik diák, névszerint Szabó Tivadar és Szelin Géza rozsnyói fiatalemberek, nyomtalanul eltüntek. Ez a két diák Komáromban szállott hajóra, ahonnan levelet irtak szüleiknek és azóta semmi hir nem érkezett róluk. Egy diák sulyos vérmérgezést kapott, ezt autón Budapestre szállitották, egy másik diák pedig megörült a nagy hőségtől.

A sorozatos katasztrófák hire nemcsak Pozsonyban, hanem az egész Felvidéken nagy megdöbbenést keltett.

A páratlan hatásu

Hajduszoboszlói fürdő

csuz, reuma stb. betegségben szenvedőknek, valamint a szórakozó közönség rendelkezésére naponként

regel 7-től este 8-ig állandóan nyitva.

Vasárnap és ünnepnapokon 50 százalékos vasuti kedvezmény. — Fürdőruha a fürdőben bérelhető. — Vasuti állomástól a fürdőig autó összeköttetés.

Szindikátusba tömöritik a burgonyakereskedőket

Tárgyalások a magyar burgonyakivitel fokozása érdekében

Budapest, julius 15.

Nagyfontosságu tárgyalások indultak meg mostanában a magyar burgonyakivitel fokozása érdekében. Magyarországnak burgonyából elég tekintélyes kivitele van ugyan, idehaza mégis jelentős készletek vannak, amelyeknek elhelyezése nehézségekbe ütközik, ami természetesen az árakban is kifejezésre jut. A Mezőgazdasági Export Intézet vezetősége már régóta fáradozik azon, hogy a burgonyaexport kérdését rendezze és ezt a problémát valami egységes rendszer szerint oldja meg.

Staub Elemér államtitkár, a Mezőgazdaági Export Intézet vezetője, hétfőn délután értekezletre hivta össze a burgonya-nagykereskedőket, akik előtt ismertette az export fejlesztésére vonatkozó terveit. E tervek lényege az, hogy a kereskedők szindikátusba tömörülve bonyolitanák le az exportot. A szindikátus kedvezőbb feltételek mellett exportálna, mint most, mikor a kereskedők külön-külön exportálnak. Ezek a kedvezőbb feltételek azután megnyitnák a magyar burgonya előtt azokat a piacokat is, melyek jelenleg még más államokból fedezik szükségleteiket.

Az államtitkár tervezete a meghivott kereskedők körében kedvező hatást keltett. Az a vélemény alakult ki, hogy a gazdaságilag indokolt önkéntes szindikátusoktól a kereskedők nem riadnak vissza, de szükségesnek tartják azt, hogy ezek a szindikátusok bizonyos kedvezményekben részesüljenek. Igy a többi között tarifaengedményeket kérnek, ezenkivül támogatást abból a célból, hogy a kereskedők felkeressék azokat a piacokat, amelyeken a magyar burgonyának elhelyezési lehetőségei vannak.

Sulyos kormányválság fenyeget Németországban

Berlin, julius 15.

A fedezeti javaslatok ma délután végbemenő második olvasásával kapcsolatban politikai körökben nagy izgalom uralkodik. Minthogy a kormánypárti szónokok nem szándékoznak nagyobb beszédekkel a vitában résztvenni, valószinü, hogy a döntés még ma délután megtörténik.

Parlamenti körökben alig kételkednek abban, hogy a kormány kisebbségben marad. Kiszámitják, hogy a kormány a legkedvezőbb esetben is alig kaphat sokkal többet 290 szavazatnál, mig az ellene leadandó szavazatok száma előreláthatólag jóval nagyobb lesz. A kormány javaslatának megmentésére még mintegy 40 ellenzéki szavazat volna szükséges, ezekre azonban aligha számithat.

Hogy a kormánynak leszavaztatása esetére mik a tervei, azt még nem tudni. Tovább folyik a találgatás arról: jön a 48. § és milyen körülmények között, feloszlatják-e a birodalmi gyülést, vagy sem.

Elhalasztotta a döntést a tábla Vay Kázmér bünügyében

Budapest, julius 15.

Az itélőtábla szüneti tanácsa mára tüzte ki azoknak a felfolyamodásoknak a tárgyalását, amelyet Vay Kázmér és Halasy Géza jelentettek be a vádtanács letartóztatást fenntartó végzése ellen. A Tábla szüneti tanácsának kell, mint ismeretes, végső foko dönteni Vay Kázmér és Halasy Géza fogvatartásának kérdésében.

Az ügy tárgyalását azonban ma váratlanul elhalasztották, mert Ruber József dr. táblabiró, a Vay-ügy előadója, még nem készült el az óriási aktatömegek áttanulmányozásával.

Dr Keresztessy Gyula, a tábla szüneti tanácsának elnöke, aki ma déli 12 órára tüzte ki az ügy tárgyalását, maga is meglepetéssel értesült arról, hogy az akták még fel sem kerültek az itélőtáblára. Valószinü ezek után, hogy a Vay-ügyben csak szerdán, vagy csütörtökön délben dönt a tábla.

A HIVATALOS LAP MAI SZÁMA KÖZLI A GABONATÖRVÉNYT

Budapest, julius 15.

Az egyes gabonavásárlásokról szóló intézkedésekről, a közismert bolettatörvényről és végrehajtási utasitásról szóló rendeletet és törvényt a Budapesti Közlöny, a hivatalos lap szerdai száma közli.

EGY ÖTÉVES KISLÁNY SULYOS SZERENCSÉTLENSÉGE

Sulyos szerencsétlenség történt kedden délután hat órakor a Puskás-telepen lakó Répássy János iparosmester házánál. Répássynak Ilonka nevü öt éves kislánya az udvaron játszott, miközben a satupadot véletlenül meglökte, amely feldőlt és olyan szerencsétenül esett a gyermekre, hogy eltörte a combcsontját. A kislányt a mentők azonnal beszállitották a klinikára, ahol a leggondosabb ápolás alá vették.

Kigyuladt egy hatalmas istálló Steinfeld István nagymacsi tanyáján

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Könnyen katasztrófálissá válható tüz pusztitott kedden este Steinfeld István nagymacsi tanyáján. Este 9 órakor a tanyán levő kilencven jószágot befogadó istálló teteje kigyulladt és a hatalmas épület percek alatt lángokban állott. Azonnal értesitették a debreceni tüzoltóságot s amikor a tüzoltók kivonultak, már a népes tanya lakói munkában voltak a tüz oltásánál. Fél óra alatt a debreceni tüzoltóknak sikerült teljesen lokalizálni a tüzet s igy jelentősebb kárt a tüz nem okozott.

A helyi önkéntes tüzoltóknak köszönhető, hogy az istállóban levő jószágokat még idejében sikerült a lángokban álló épületből eltávolitani.

Kitünően sikerült a DTE céllövőversenye

Vasárnap rendezte országos egyéni miniatüre céllövőversenyét a DTE nagyszerü sportsikerrel. 19 egyesület 81 versenyzőt inditott, ami magábanvéve is nagy siker. A helyes uton vezetett magyar céllövősport ujabb erős térfoglalását segitette elő a legrégibb debreceni sportegyesület e minden izében kitünően sikerült verseny megrendezésével. A fővárosi céllövők bár nem jelentek meg a versenyen, de nélkülök is áldz küzdelmet vivott 19 vidéki céllövőegylet 81 versenyzője.

Az időjárás nem kedvezett a versenynek, a nagy szél néha orkánná fajult és bizony ez károsan befolyásolta a versenyzőgárdát képességei érvényrejuttatásában. A zsüri nehéz tisztét szárazaitai Bartha László ezredes elnöklete alatt Lám Dezső kerületi főkapitányhelyettes, Hermann Géza alezredes és Szász Géza százados, a dandár zsüri tisztje ideálisan látta el. A minden zökkenés nélkül lebonyolitott verseny rendezési munkája Szentmiklóssy János és Péterfy Jenő egyleti tagok érdeméül tudandó be. A verseny egy meghatót kegyeletes aktussal kezdődött. Vitéz szárazaitai Bartha László ezredes, aki különben az OTT-ot is képviselte, a DTE elnöksége felkérésére a verseny megnyitásával kapcsolatban megemlékezett a magyar céllövősport nagy gyászáról, mely vitéz Végh Kálmán államtitkár váratlan elhunytával érte. A Magyar Országos Céllövők Szövetsége nagyérdemü elnökének elhalálozásával nemcsak a szövetséget, de a magyar céllövőkön keresztül az egész magyar társadalmat pótolhatatlan nagy veszteség érte. Az elhunyt elnökről elmondott kegyeletes megemlékezést a verseny résztvevői nagy meghatott sággal hallgatták.

Ezután kezdetét vette a verseny, amelynek eredményei a következők:

A) korcsoport 20 életévig bezárólag: 1. Molnár László (DGASE) 40—326, nyerte a 6. honvéd dandár tiszteletdiját, 2. Bodó Sándor (DTE) 40—312, nyerte Steinfeld István a DTE elnöke tiszteletdiját, 3. Tóth Sándor (DTE) 40—283, nyerte a DTE tiszteletdiját, 4. Kállay Sándor (hajdunánási levente) 38—282, 5. Thury Sándor (DTE) 37—276, 6. Kalmár Imre (hajdunánási levente) 39—275, 7. Nagy József (DTE) 40—266, 8. P. Kovács L. (hajdunánási levente) 40—259, 9. Kálmánchey Bertalan (DTE) 39—259, 10. Kulik József (DGASE) 38—258.

A három első helyezett ideális lövők. Örvendetes jelenség a hajdunánási leventék kiváló teljesitménye. dr Nagy Imre főjegyző és Kerekes Gyula főoktató kezében nagyszerü fejlődésről tettek tanuságot.

B) korcsoport (21 évesek és idősebbek): 1. Szentmiklóssy János (DTE) 40—343, nyerte Debrecen sz. kir. város tiszteletdiját, 2. Szigethy Gyula (DGASE) 40—338, nyerte a Debreceni Torna Egyesület tiszteletdiját, 3. Wrana István (egyleten kivül) 40—330, nyerte a Debreceni Torna Egyesület tiszteletdiját, 4. v. Udvarhelyi B. (Polg. L. E.) 40—328, 5. Bárkányi Béla (DGASE) 40—313, 6. Pikó István (DTE) 39—311, 7. Tóth Endre (PLE, Nagyecsed) 40—308, 8. Gaáll György (DEAC) 40—308, 9. Kerekes Gyula (Hajdunánási L. E.) 39—307, 10. gróf Wass Albert (DGASE) 40—301, 11. Kósa János (Kabai MOVE) 40—294, 12. Sebestyén J. (Hajdunánási L. E.) 40—290, 13. Hermann Géza alezredes (Dandár) 40—290.

Nagy küzdelem az első három helyezett között, a győzelmet a rutinosabb Szentmiklóssy megérdemelten szerezte meg, anank dacára, hogy a rendezés nehéz munkáját is végeznie kellett. Itt is örömmel állapitjuk meg a vidéki céllövők előretörését. Tájékozásul szolgáljon, hogy minden versenyző a próbalövéseken kivül fekvő helyzetben 20 és álló helyzetben is 20 lövést tett.

A VEVŐ BOROTVÁT KÉRT ÉS — ELVÁGTA A TORKÁT

Berlin, julius 15.

A Karstadt-áruházban egy mintegy 50 éves ember több borotválókést mutattatott magának. Eközben hirtelen kikapta az elárusitónő kezéből az egyik kést és átvágta gégéjét. Az öngyilkos ember azután futni kezdett és feldöntött egy asztalt, amelyen üvegek voltak. Néhány pillanattal később halva összerogyott. Személyazonossága még nem volt megállapitható.

Nem alkalmi vétel

hanem állandóan olcsón árusitom a

müselyem harisnyát!

Saját gyártmány hibátlan P 1.90, hibás 1.50
Bemberg selyem harisnyát kis hibával P 2.50
Férfi strapa zokni páronként —.40 fillér
Prima selyem nadrág hibátlan P 2.90

Cipő osztályban

állandóan vannak egyes párok leszállitott olcsó árakon.

Benyáts Emil áruháza Debrecen.

Mélységbe zuhant egy tüzoltóautó

Két tüzoltó meghalt, tizenöt sulyosan megsebesült

Prága, julius 15.

Prosei mellett. Hohenmauth kerületben egy tüzoltóautó egy patakon átvezető hid előtti kanyarulatban hirelen csuszni kezdett. Az autó átförte a hid korlátját és megfordulva a tengelye körül öt méter magasságból lezuhant a kiszáradt patak mederbe.

A bennülő tüzoltók közül többen a köves partra estek, mások a lezuhant autó alá kerültek. A járó-kelők két orvost hivtak a helyszinre, akik az autó tizenkét utasát sulyosan sebesülve találták. A sebesültek közül kettő közben kiszenvedett. Három tüzoltó csak könnyebben sebesült meg. Az autó vezetője, aki csodálatosképen sértetlen maradt, megszökött. Tegnap azután szülei lakásán főbelőtte magát.

Ujpest elveszitette a középeurópai kupáért vivott első mérkőzését

Ambroziana—Ujpest 4:2 (2:2)

Budapest, julius 15.

Kedden délután a Hungária-uti pályán folyt le az olasz Ambrosiana és Ujpest között a középeurópai kupamérkőzés. Huszezer főnyi tömeg jelent meg a hétköznap ellenére is a mérkőzésen. A rendőrség csak nehezen tudta a rendet fenntartani, oly nagy volt az olasz és magyar bajnokcsapat küzdelme iránt az érdeklődés.

Az olaszok kék-fekete, az ujpestiek lila-fehér dresszben játszottak. Biró Frankenstein. Az első percben az ujpestiek támadnak, az olaszok félénken, megilletődve játszanak. Ujpest sorozatosan támad és Török beadásszerü lövése a harmadik percben majdnem gólba jut. Az első gól a 11. percben esik, P. Szabó beadása után kavarodás az olasz kapu előtt és Avar három méterről gólt lő. (0:1.)

A gól után az olasz csapat is lendületesen támad és mind veszélyesebb. Köves biztos gólhelyzetet hibáz, majd az olaszok hibáznak, Aknai kifut a kapuból, az olasz csatárok lőnek, de Dudás a gól vonalról vágja vissza a labdát, majd Fogoly ment biztos gólt. A 28. percben egyenlit az Ambrosiana. A jobbszárny lerohan, az ujpesti védelem bizonytalan és Meazza éles lövése a hálóba talál (1:1.)

Utána az olaszok kerülnek fölénybe és a 37. percben Meazza ujra gólt lő. 2:1. A félidőben ujabb esemény nem is adódik már. A második félidőben a közönség biztasása mellett Ujpest erősen támad, de az olasz kapus nagyszerüen véd és az olasz védelem is biztos. A 12. percben Avart a kapu előtt Alemandi a tri-kójánál huzza vissza, a biró emiatt 11-est itél, amit P. Szabó értékesit (2:2.)

A magyarok azonban nem sokáig örülhetnek az egyenlitésnek, egy perc mulva ujra az olaszok vezetnek. Dudás hibájából Meazza egyedül vágtat a magyar kapu felé. Aknai későn fut ki, Meazza őt is kicselezi és az üres kapuba guritja a labdát. (3:2.)

Ezután Ujpest erősen támad, de olasz védelem biztos és nem lankad. Sőt a 32. percben ujra az olaszok érnek el gólt Vizendini révén, aki beállitja a végeredményt. Ujpest is beletörődik a vereségbe és most kedvetlenül csapkodva játszik.

Az olaszok megérdemelten győztek. Ujpest csalódást keltett, a genfi torna fáradalmai most ütköztek ki. Az olaszok gyorsabbak, jobbak, frissebbek voltak. A kapus macskaügyességgel védett, a két hátvéd kiváló, a fedezet sor szintén. Nagyszerü volt Meazza csatár, aki három gólt is lőtt.

Ujpest védelme gyatra volt, különösen Dudás és Fogoly játszottak kétségbeejtően rosszul. A fedezetsor csak helyenkint mutatott valamit, a legjobb volt Borányi. A csatársorban Avar és Török lendületesen indultak, de akcióikat nem tudták befejezni. Spitz önző. Köves csak 10 percig mutatott valamit, később teljesen elveszett. P. Szabót elhanyagolták.

A biró kitünő volt. A közönség a mérkőzés végéig ünnepelte a kiváló olasz játékosokat.

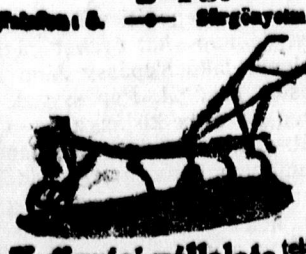
AZ AMERIKAI ÓCEÁNREPÜLÉS

Detroitból irják: — Miután Szalay Emil győri illetőségü amerikai állampogár tizezer dollárt ajándékozott az Oceánrepülés céljaira, ezzel a nemes cselekedettel az Oceán repülés sorsa megpecsételtett. A nagy bizottság Detroitban a gépet már át is vette és legközelebb megkezdik az uj géppel az összes magyar kolóniák látogatását. A nagy bizottság határozata értehnében az Oceán repülés augusztus 10-ike körül történik meg s ezzel az eseménynyel az amerikai angol lapok hétről-hétre bőségesen foglalkoznak.

Bagi és Társa Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 6. — Sürgönyczim: BAGI, KABA. — Alapitva 1897. évben.



SZÁLLIT mindenféle **gazdasági gépeket,** javitott rendszerü csavaros **kapálóekéi** a legelterjedtebbek átfakit magának, készit gőplakatos, vasesztergályos, rézöntő, kazán és autógénhegesztő munkákat **malomhengerek csiszolását és rovátkolását.**

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármely mélységre, végez próba furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. — „Class" traktorok képviselete.

Revizió alá veszik az elbocsátott vasutasok ügyét

Nagyjelentőségü rendeletet adott ki a kereskedelemügyi miniszter és a rendelet sok vasutascsaládot érint közvetlenül. A kommün alatti magatartásuk miatt elbocsátott vasuti alkalmazottak ügyének revizió alá vételét határozta el a miniszter és a revizió végrehajtására bizottságot alakitott. Ebben az ügyben Samarjay Lajos, a Máv elnökigazgatója, külön rendeletben informálta a vasuti alkalmazottakat és felhivta az érdekelteket, hogy ez év végéig nyujtsák be a reviziót kérő beadványt a Máv igazgatóságához. A rendelet többek között ezeket mondja:

A kereskedelmi miniszter bizottságot alakitott, amely az ugynevezett tanácsköztársaság alatt tanusitott magatartás miatt felelősségre vontakkal szemben hozott fegyelmi birósági határozatok alapján foganatositott elbocsátásokat revizió alá veszi. E bizottságnak indokolt javaslata alapján fog a kereskedelemügyi miniszter az egyes konkrét esetekben külön-külön dönteni, hogy vajon ne tétessék-e a legfelsőbb helyre előterjesztés megfelelő kegyelmi intézkedés iránt.

A bizottság elnökévé a kereskedelemügyi miniszter Hieronymi Pál miniszteri tanácsost, a vasuti és hajózási főfelügyelőség vasuti osztályának főnökét nevezte ki. Felhivják az érdekelteket, hogy amennyiben a tanácskormány alatt tanusitott magatartásuk miatt velük szemben hozott elbocsátó határozatot magukra nézve sérelmesnek tartják, ugy a bizottság által leendő megvizsgálás, valamint az esetleges kegyelmi intézkedés engedélyezése iránt előterjesztett és behatóan indokolt kérvényüket a bizottság elnökéhez cimezve legkésőbb 1930. december 31., déli tizenkét óráig a Máv. igazgatóságnál nyujtsák be.

A VILÁGKRIZIST CSAK A SZOVJET MEGSEMMISITÉSE OLDHATJA MEG

Washington, julius 15.

Sir Dotording, az európai petróleumtröszt vezére amerikai utjáról visszatérve nagyjelentőségü nyilatkozatot tett a szovjeturalommal kapcsolatban Dotording igen érdekes véleménye a szovjetről a következő: A népeknek ki kell cserélniök termenyeiket: ez az elv, amely mindig uralta a világot. A pénzt csupán azért teremtették, hogy a javak kicserélését megkönnyitsék. Lehetetlen állapot, hogy egyes országok a világpiacon csupán mint eladók, mások pedig kizárólag mint vevők szerepeljenek, mivel ez az állapot bizonyos idő mulva megbontja a világgazdaság egyensulyát. Oroszország — mondotta Sir Dotording — jelentékeny piaca a világgazdaságnak, amely azonban ma fájdalmasan hiányzik és ezáltal a világgazdaság egyensulya megingott. Oroszország megakadályozza a javak normális kicserélését. Helyzetünket általában tévesen fogják fel és csak igen kevés kormánynak van bátorsága arra, hogy meggyőződése szerinti álláspontot foglaljon el Moszkvával szemben.

Az európai petróleumtröszt vezérének, a Royal Ducn elnökének nyilatkozatát Amerikaszerte élénk kommentárokkal kisérik a lapok és hangoztatják, hogy el kell jönni az időnek, amikor szembe kell helyezkedni az orosz-szovjet állapotokkal.

A kultuszminiszter csökkentette a középiskolai tandijmentesek számát

Fiu iskolákban nyolc, leányintézetekben csak öt százalék lehet tandijmentes

Budapest, julius 15.

Most érkezett meg a középiskolák igazgatóihoz a kultuszminiszter rendelete, amelyben ujból szabályozza a középiskolások tandijmentességét. A szabályozás az állami és a királyi katolikus fiuközépiskolákra vonatkozik.

A fiu középiskolákban az engedélyezhető tandijmentességek számát a tanulók összlétszámához viszonyitva *nyolc százalékban*, a leányközépiskolákban pedig *öt százalékban* állapitja meg a rendelet. Tehát megszükiti a tandijmentesség határait, amely eddig a fiuközépiskolákban *tizenöt százalék*, a leányközépiskolákban *tiz százalék* volt.

Uj eljárási módot állapit meg a rendelet a közalkalmazottak gyermekeire vonatkozóan is, akiknél pedig eddig nem volt korlátozás. Ezentul a közalkalmazott tandijmentességek száma is csak a tanulók létszámának tizenöt százaléka lehet.

Kimondja a rendelet, hogy a megállapitott keretek között csak a rendes tanulók részesithetők tandijmentességben és pedig abban az esetben, *ha legalább általános jó eredményt érnek el és vagyontalanságukat igazolják. Ez az intézkedés a közalkalmazottak gyermekei számára jelent nagyfoku korlátozást*, akiknél eddig megelégedtek fele jó, fele elégséges osztályzattal is a tandijmentességi jogosultság megállapitásakor. Magántanulók csak rendkivül méltányos esetben részesithetők féltandijmentességben.

Los Angelesben szitává lőttek egy törvényszéki tanut

Holtan esett össze a tanuskodó bankigazgató

Los Angeles, julius 15.

Hétfőn egy törvényszéki tárgyaláson véres jelenet játszódott le. Egy bankigazgató tanukihallgatása közben több revolverlövés dördült el. A lövéseket a nézők sorából adta le egy fiatalember és a gyors egymásutánban leadott lövések valósággal szitává lőtték a bankigazgatót, aki holtan esett össze. A tárgyalóteremben óriási pánik keletkezett, a tettest azonban ennek ellenére is sikerült elfogni.

Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a bankigazgatót azért ölte meg, mert őt sulyosan becsapta. Egy petróleumkutat adott el neki, amely azonban hasznavehetetlen volt s ez a vétel anyagilag őt teljesen tönkretette.

Hat hónap alatt kétszáztizenkilenc ingatlanárverést hirdetett nyolc budapesti nagybank

A zálogievél kibocsájtás monopoliumát egy idegen érdekeltség 12.000,000 dolláros kölcsönnel akarja megszerezni

(A D. U. tudósitójától.)

Az agrárhelyzet romlásának egyik legszomorubb bizonyitéka, hogy a *gazdatársadalom már a fölvett hosszu lejáratu kölcsönöket sem tudja pontosan törleszteni.* A hivatalos lap nap-nap után oldalakon keresztül közli az ingatlan-árveréseket. Bár ezek a meghirdetett árverések legnagyobbrészt rövidlejáratu váltókölcsönök nem-fizetésének következményei, egyenesen megdöbbentő, hogy ebben az évben *nyolc budapesti nagy pénzintézet összesen kétszáztizenkilenc esetben kért árverést julius tizenötödikéig*, tehát hat és fél hónap alatt olyan ingatlantulajdonosok ellen, akik nem törlesztik hosszulejáratu kölcsöneiket sem. Az árverést kérő intézetek közül a Pesti Hazai Első Takarékpénztár négy esetben, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár öt esetben, a Magyar Leszámitoló és Pénzváló Bank és a Belvárosi Takarékpénztár hét-hét esetben, a Kereskedelmi Bank tizenegy esetben, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete tizenhárom esetben, a Magyar Általános Takarékpénztár ötvenhét esetben és végül a Magyar Földhitelintézet száztizenöt esetben hirdetett meg nemfizető adósok ellen ingatlanárverést.

Ebből a hiteles statisztikai összeállitásból megállapitható, hogy a Magyar Földhitelintézet egyedül *több árverés megtartását tüzte ki, mint a többi hét pénzintézet együttvéve.*

Ez a jelenség a gazdatársadalom szempontjából különösen aggasztó most, amikor még mindig arról van szó, hogy a Magyar Földhitelintézet vemné át az egységes magyar záloglevélkibocsájtó intézet szerepét. — Kétségtelen, hogy a Magyar Földhitelintézet elsősorban azért folyósitja nyugodtabban a jelzálogkölcsönöket, mert alapszabályai értelmében *az összes adósok egymásért egyetemlegesen felelősek.* A Magyar Földhitelintézetnek nem kell aggódnia, ha az adósok nem fizetik pontosan a törlesztéseket, vagy ha az ingatlan elárverezésekor a tartozás nem folyik be.

A veszteséget egyszerüen a többi jelzálogadós terhére irja és azoktól követeli a nemfizető adósok tartozásának törlesztését. Egyetlen más jelzálogüzlettel foglalkozó intézet sem kötelezi adósait arra, hogy az intézet valamennyi többi adósáért kezességet vállaljon. Az egyetemleges kötelezettségnek ezt a következményét is figyelembe kell venni az egységes záloglevél kibocsátó intézet felállitásának eszmecseréjén.

A záloglevélkibocsátás egységesitésnek ügyében különben a tárgyalás a képviselőház nyári szünete ellenére is tovább tart. Az az angol-amerikai pénzcsoport, amely a Magyar Földhitelintézet mögött áll, a megegyezés esetére azonnal hajlandó tizenkétmillió dollár kölcsönt folyósitani, amelynek ellenében öt esztendőre megkapná a záloglevélkibocsátás és elhelyezés monopóliumát. Ezt a tizenkétmillió dollárt is átmeneti kölcsönképpen folyósitaná a Magyar Földhitelintézet a gazdáknak és akkor változtatná át törlesztéses jelzálogkölcsönökké, ha a záloglevélkibocsátás Londonban és Newyorkban ismét lehetségessé válik. A pénzügyminisztérium azt hiszi, hogy ezzel a tizenkétmillió dollárral most lényegesen megkönnyithetné a mezőgazdaság helyzetét és azért ragaszkodik a terv megvalósitásához. Ezzel szemben a tapasztalat azt mutatja, hogy a gazdatársadalom nem kap az ilyen átmeneti kölcsönök után.

Ennek legjobb bizonyitéka, hogy most van folyamatban a gyufakölcsön harmadik részletéből származó negyvenkétmillió pengőnek átmeneti kölcsönként való kihelyezése és az altruista pénzintézetek, amelyekre a lebonyolitást bizták, arra a tapasztalatra jutottak, hogy a gazdák, akik a tizmillió dolláros exporthitelt szivesen fogadták, az átmeneti kölcsönök iránt alig érdeklődnek. Ez a tizenkétmillió dollár tehát nem éri meg, hogy érte a magyar hiteléletet öt esztendőre kiszolgáltassák a Magyar Földhitelintézet mögött álló angol-amerikai pénzcsoportnak.

ÖSSZETÖRTÉK KAZINCZY FERENC ÉRSEMJÉNI EMLÉKTÁBLÁJÁT

Nagyvárad, julius 14.

Az oláh megszállott területen, Érsemjénben, márvány emléktábla jelzi az egyik házon, hogy ott született az egyik házon, hogy ott született Kazinczy Ferenc, a nagy magyar nyelvujitó. Ezt az emléktáblát vandál kezek az elmult éjszaka összetörték.

Reggel, amikor a járókelők arra mentek, a földön hevertek az emléktábla roncsai s az aranybetüs táblából mindössze egy betü maradt a falon. A merénylet nagy felháborodást keltett az erdélyi magyarság körében és Nagyváradon akció indult meg, hogy az összetört emléktábla helyébe uj táblát állitson a biharmegyei magyarság.

FRANCIAORSZÁG NAGY ÜNNEPE VOLT JULIUS 14-IKE

Párizs, julius 14.

A julius 14-iki szabdságünnepet az idén Algir meghódításának centennárium alkalmából a szokottnál is fényesebb keretek között ülték meg. A szokásos katonai szemlén a köztársasági elnökön, a kormány tagjain és a diplomatákon kivül, a tuniszi bej is résztvett. A szemlét nagyszabásu történelmi felvonulás követte. Az Algirból érkezett csapatok korhü egyenruhában vonultak végig a főváros Jeanne d'Arc ünnepségére öltözött főbb utvonalain. A menet élén negyven algir törzsfőnök lovagolt pompás arab paripákon. A felvonulást óriási közönség nézte végig.

*

A Bastille bevételének történeti nevezetességü évfordulóján, julius 14-én, a budapesti francia követség is megünnepelte a francia nemzeti ünnepet. Délelőtt 11 órakor fogadás volt a követségen, amelyen mintegy hetvennyolcevan főnyi vendég jelent meg.

Kerékpáros küldöncöt

felvesz a

kiadóhivatal

Kossuth-utca 3.

ARANY BIKA GŐZ és KÁDFURDŐ REGGEL 6-TOL ESTE 6-IG NYITVA! OLCSÓ ÁRAK! ELSŐRENDŰ PEDIKŰR

Ujabb feljelentések érkeztek az almanachokkal szélhámoskodó ügynök ellen

Tegnapi számunkban hosszan beszámoltuk azokról a kisebb-nagyobb csalásokról, sikkasztásokról és szélhámosságokról, amelyeket Szabó Lajos debreceni hirdetési üzletszerző követett el az utóbbi hónapokban. Több feljelentés alapján indult meg ellene a büntető eljárás, mert nincs rendes foglalkozása. A feljelentések azonban csaknem óráról-órára szaporodnak. Hétfőn délután és kedden is egész napon át sok feljelentés érkezett Szabó Lajos ellen különböző címeken elsikkasztott 10—20 pengők miatt. Most a rendőrség mindegyik feljelentés ügyében lefolytatja a nyomozást.

Szabó Lajost egyébként kedden ismét részletesen kihallgatták a tömegesen elkövetett csalásokra és sikkasztásokra vonatkozólag. A fiatal szélhámos csaknem teljesen beismerésben van. A rendőrség a sértettek és megkárosítottak nagy légiójának kihallgatását ma kezdi meg a rendőrségen.

HETVENNYOLC HALOTTJA VAN A KOREAI ÁRVIZNEK

London, julius 15.

Koreában óriási áradás van. Az árvizkatasztrófa az egész országban mérhetetlen pusztiást okozott. Csaknem valamennyi folyó kilépett medréből. Az árviznek igen sok áldozata van, eddig 78 holttestet halásztak ki az árterületen. A hajléktalanok száma sok ezer.

TIZENHAT ÁLDOZATA VAN HOLLYWOODNAK EGY ÉV ALATT

Newyork, julius 15.

Statisztikát adtak ki a hollywoodi filmgyárak 1929 évi emberveszteségeiről. Az elmult évben tizenhat filmszinész esett áldozatul hivatásának, ,286 sebesült meg, közöttük számosan egész életükre rokkanttá váltak. A legtöbb áldozatot a vadnyugati és groteszk filmek készítése kivánta.

Kiugrott a robogó vonatból Karcagnál egy bünvádi eljárás alatt álló péksegéd

Budapestre akarták toloncolni — A debreceni csendőrség keresi a szökevényt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Kurucz András 27 éves péksegédet hétfőn tolonc uton szállitották Karcagról Budapestre. A fiatal péksegéd azonban őrzőjének figyelmét kijátszva Ecsed és Rákoshegy között a kupé ablakán keresztül kiugrott a robogó vonatból. Kurucz olyan kiszámitottan és ügyesen ugrott ki a vonatból, hogy semmi baja sem történt, csak egy kicsit megütötte magát.

A kiséretére rendelt hatósági közeg, aki elszunnyadt a vonatban, csak néhány állomás után vette észre kétségbeesetten, hogy Kurucz András megszökött mellőle. A legközelebbi állomásról jelentette telefonon a péksegéd szökését a budapesti rendőrkapitányságnak, ahonnan intézkedés történt, hogy a megugrott Kurucz Andrást országosan körözzék.

A debreceni rendőrkapitánysághoz tegnap érkezett meg a budapesti rendőrkapitányság megkeresése, a melyben Kurucz elfogatását kérik. A távirat azt is közli, hogy a vonatból kiugrott péksegéd minden valószinüség szerint Debrecen felé szökött s az is lehetséges, hogy már itt bujkál a városban. Ugyanis többen látták Debrecentől nem messze.

A távirati uton közölt személyleirás alapján, amely szerint a szökésben levő Kurucz András hasszukás arcu, barna hajú és szemü, 27 éves fiatalember, sötétbarna kopottas ruhát visel, a debreceni rendőrség is megindította a péksegéd kézre keritésére a nyomozást.

Országos frontharcos vezetőtiszti értekezlet

A MOVE Országos Frontharcos Szövetség körzetszervező tisztjei szombaton délután Budapesten értekezletre jöttek össze, amelyen az elnöklő gróf Takács-Tolnay József ny. altábornagy részletesen tájékoztatta az egybegyülteket a szövetség vezetőségének a hivatalos tényezőkkel folytatott tárgyalásairól, eredményeiről. Többek között közölte, hogy a független Országos Frontharcos Szövetségi alapszabályt a szövetség elnöksége felszólitására elkészitette és azt illetékes helyre juttatta. Örömmel emlékezett meg a honvédelmi miniszter azon közléséről, hogy a szövetség által kezdeményezett frontharcosok érdekeit biztositó és védő törvénytervezet elkészült és igy minden remény meg van arra, hogy a kezdeményezésből őszre valóság legyen. Lendületes szavakkal emlékezett meg a távollévő országos elnökről vitéz Borbély-Maczky Emilről, mint Borsod vármegye uj főispánjáról.

Kertész Elemér ügyvezető alelnök ismertette az elnökség programmját, mely szerint a szövetség az őszi hónapokban szervezi körzetenként frontharcos bajtársi találkozókat, — majd ezek lezajlása után Budapesten országos frontharcos napot rendez.

Az egybegyült körzetszervező tisztek és a vidék képviselői közül dr Schetftsik György (Szolnok), Szabó Kálmán (Jászapáti), vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály (Debrecen), vitéz Maróthy Géza (Békés megye), vitéz Kőszegi Frigyes (Hajduböszörmény), dr Wagner Károly (Budapest), Takács Gyula (Pécs), Unger Máthé (Pilisszentiván), Daragó D. (Mezőkeresztes), dr Romanecz Aristid (Gödöllő), csicseri Ormós Zsigmond (Szeged), szólaltak fel és vázolták körzeti területük frontharcos viszonyait.

A frontharcos országgyülési képviselők nevében báró Vojnits Miklós szólalt fel.

Az értekezlet egyhangu határozattal kimondotta, hogy a szövetség továbbra is teljesen távol tartja magát minden párt politikájától és figyelmezteti tagjait, hogy minden oly kisérlettel szemben, mely a front harcosoknak politikai téren való szereplését, felhasználását célozná, helyezkedjenek elutasitó álláspontra és a tudomásukra jutott ily próbálkozásokat közöljék helybeli vezetőségükkel, vagy pedig irásban jelentsék a központhoz.

A szervező tiszti értekezletet a Wagner étterem külön termében bajtársi vacsora követte.

EZER MÉTER MAGASBÓL LEZUHANT EGY PILÓTA

Berlin, julius 15.

A Vossische Zeitung warnemündei jelentése szerint hétfőn este éjszakai gyakorlatok közben a Keleti-tengeren szerencsétlenül járt egy repülőgép. A pilótatiszti iskola egyik hidroplánján Hankens pilótafőhadnagy iskolarepülést végzett s közben ezer méter magasságból a tengerbe zuhant. Az ezer méter magasságból lezuhant pilóta nyomtalanul eltünt a hullámokban s holttestét sem került elő.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Padlólakk

legszebb szinekben, kitünő minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

Debrecen, Piac-u. 16.

(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérirtó megbizható minőségben kapható

TÁRCA

Mese egy szegény gazdag emberről

Irta: *A. Loos.*

Egy szegény gazdag emberről akarok nektek mesélni. Volt pénze, földje, hüséges felesége és sok egészséges, szép gyermeke. Barátjai szerették. Akármihez fogott, minden sikerült neki. De ma már másképp van minden. És ez igy történt:

Egy nap eszébe jutott a gazdag embernek: van pénzed, földed, hüséges feleséged, sok szép egész egészséges gyermeked, mindenki ir gyl. De igazán bodog vagy-e? irigyel. De igazak, akiknek mindaz hiányzik, amiért téged irigyelnek, de minden gondjukat elüzi a nagy varázsló, a müvészet. De mit jelent számodra a müvészet? Csak hiréből ismered. A müvészet nem jön el hozzád magától. De fölfogom keresni és mint királynő hozzám bevonulni.

A mi emberünk igen erősakaratu volt; amit egyszer a fejébe vett, azt tüzönvizen keresztül is vitte. Még az nap elment egy hires müvészhez és ezt mondta neki:

— Hozzon müvészetet a házamba! A költség mellékes.

A müvész nem mondatta ezt magának kétszer. Elment a gazdag emberhez. Kidobta minden butorát, fölvonultatott egy egész sereg müvészt és munáskt:? festőt, szobrászt, kárpitost, asztalost, szőnyegszövőt, mázolót, fényezőt, kőmivest, fazekast, lakatost. És egy pillanat alatt befogták a müvészetet, beskatuyázták és oda rögzitették a gazdag ember négy fala közé.

A gazdag ember egészen oda volt a boldogságtól. Akárhova nézett, mindenütt müvészetet látott. Müvészetet fogott, ha a kilincsre tette a kezét, müvészeten ült, ha egy székbe vetette magát, müvészetbe süppedt a lába, ha szőnyegre lépett és müvészetről ette a foghagymás rostélyost, mert a tányérjai is müvészi dísszel voltak ellátva.

A müvészeti lapok képeket közöltek a lakásáról és ugy dicsőitették a mi emberünket, mint elsőrangu mecenást. A lakása meg is érdemelte a sok dicséretet. Minden helyiségben a szinek csodálatos szimfoniába olvadtak össze. Minden tárgynak meg volt a maga helye és a legrafináltabb kapcsolaban állott a többivel.

A gazdag ember idejének nagy részét a lakás tanulmányozására forditotta. Mert azt meg kellett tanulni. A müvész figyelme mindenre kiterjedt, mindenre előre gondolt, a legkisebb doboznak is meg volt a maga helye, ami kizárólag annak a dobroznak készült.

Kényelmes volt a lakás, de sok fejtörést csinált. Ezért az első hetekben a müvész ellenőrizte a lakást nehogy valami hiba csusszon be. A gazdag ember igyekezett ugyan, hogy minden tekintetben megfeleljen a müvészi követelményeknek, de azért mégis megtörtént, hogy gondolataiba elmerülve a könyvet abba a polcba tette, ami az ujságok számára készült. És bizony gyakran megtörtént, hogy maga müvész se tudta, hogy minek hol a helye. Ilyenkor a tervrajzokban nézett utána, hogy hova is kell tenni a gyufáskatulyát.

A gazdag embert nagyon boldoggá tette a sok müvészet. De azért még se tagadhatjuk le, hogy ezentul mind kevesebb és kevesebb időt töltött otthon. Ennyi müvészet után csak pihenni kell valahol. A kávéházban, vendéglőben, barátainál, ismerőseinél uj erőt kellett gyüjtsön az otthon számára. De a müvészetért áldozatokat kell hozni. Ő már hozott eleget, És ha rágondolt, könnyes lett tőle a szeme. A régi, nagy karosszék! Az apja is mindig abban aludta délutáni álmát. A régi óra! A régi képek! De a müvészet követelte! Nem szabad ellágyulni!

Egyszer a születése napján sok ajándékot kapott a gazdag ember a családjától. A holmik rendkivül tetszettek a gazdag embernek és elküldött a müvészért, hogy állapitsa meg, hova helyezhetők el a kedves tárgyak.

A müvész megjelent. A házi ur örömmel sietett eléje. De a müvész nem látta a házi ur ragyogó arcát. Egészen mást látott és elsápadt.

— Miféle papucs van a lábán? — nyögte alig hallhatóan.

A házi ur ránézett a himzett papucsára és megkönnyebbülten lélegzett föl. A papucs ugyanis a müvész eredeti tervei után készült és ezért fölényesen felelt.

— De mester! Hát elfelejtette? A papucs tervét Ön rajzolta!

— Természetesen — mennydörgte a müvész — de a hálószoba számára. De ebben a szobában ez a két lehetetlen szinfolt tönkre teszi a hangulatot.

Ezt belátta a házi ur, hirtelen levetette a papucsát és boldog volt, hogy a müvész nem kifogásolta a harisnya a szinfoltjait.

— A tegnap születésnapomat ünnepeltük, kezdte a háziur félénken. Az én kedveseim elhalmoztak ajándékkal. Adjon tanácsot, hova helyezhetjük el legjobban ezeket a dolgokat.

Ezer felé közeledik a debreceni Svetits Intézet növendékeinek a száma

Az intézet hatféle tagozatának kilencszázharminckét tanulója volt 1929—30-ban — Szeptembertől kezdve megnyilik a liceum ötödik osztálya

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A nagymultu Svetits Intézet, mely két elemi és négy középfoku tagozatával Magyarország egyik legnépszerübb és legkiválóbb leányiskolájává küzdötte fel magát, a napokban hozta nyilvánosságra 1929—30-i értesitőjét. A tartalmas füzet, amelyet Mellau Márton apostoli kormányzói helynök, pápai kamarás, a tanitónőképző és leányliceum igazgatója állitott össze, részletesen foglalkozik a Szent Imre jubileumi jelentőségével, majd Stillmungusz Mária Margit volt főnöknőről, a felejthetetlen emlékü „Margit néni"-ről emlékezik meg.

Margit néni emléke

Stillmungusz Mária Margit, — irja az értesitő, — aki a város aprajanagyja esztendei áldásos működésével ő és Wolaffka Nándor püspök tették az iskolát naggyá. 1899-ben került a Svetits Intézet élére. Fáradhatatlan utánjárásának köszönhető az intézet többrendbeli kibővitése s a Széchenyiuti nyaraló megvétele. Az egyéves kereskedelmi iskolát, mely 1920-tól kezdve nőiparisklolává alakult át, szintén ő alapitotta meg.

Stillmungusz Mária Margit, aki egész Debrecen katholikus hölgyvilágának tanácsadója volt, 1920-tól a Mi Asszonyunkról nevezett Iskolanővérek (Notre Dame) magyarországi provinciálisának helyettes rendfőnöknői tisztességét is ellátta s igy neki köszönhető, hogy rendjének hajóját a megpróbáltatások vizein átvezette.

Tanitónőképző és gyakorló iskola

A Svetits értesitője részletesen méltatja Scheibling Mária Teofila főnöknő érdemit, aki az egyházi törvények értelmében hat éves munkássága után egy másik intézet élére került. Legnagyobb érdeme, hogy a forradalmak és megszállás utáni nehéz időkben tervszerü gazdálkodásával helyreállitotta az iskola helyzetét. Egyike volt a legjobb szivü és legképzettebb pedagógusoknak, aki minden igyekezetével a rábizott iskolák javát szolgálta.

Az értesitő ezután ismerteti az öt osztályos tanitónőképző intézet mult esztendei történetét. A tagozatnak két száznyolc növendéke volt, akiket Mellau Máron igazgatása mellett tizenhat tagu tanártestület nevelt. Jó és jeles előmenetelü növendéke százhuszonegy volt az iskolának, akik közül harminchat ötödik osztályos került képesitő vizsgálatra. Valamennyien oklevelet nyertek. (Kilenc jeles és huszonhét jó eredménnyel.)

A tanitónőképző intézet kebelében gyakorló iskola is müködött harminc elemi iskolás növendékkel. Az intézet növendékei külön önképzőkörben, Mária Kongregációban és Vöröskereszt-egyesületben fejlesztették hazafias és valláserkölcsi életüket.

A nőipariskola

A Svetits Intézet egyik leglátogatottabb tagozata a tiz éve müködő nőipariskola, mely dr Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap irányitása mellett fehérneművarró szakosztályokra tagozódik. Mindkettő két-két évfolyammal. A magyar leányok házias nevelését rendkivül eredményesen elősegitő ipariskolában hetvenhárom növendék tanult s tizenheten nyertek végbizonyitványt. A nőiipariskola tanulói közismeretei és szaktárgyak tanulásával foglalkoztak.

Az ipariskolai tagozat tantestülete tizennégy tanáráról, illetve tanárnőből állott.

A Magyarok Nagyasszonyáról nevezett liceum

Az alig négy éve müködő római katholikus leányliceum, mely egyenrangu középiskolai tipus a gimnáziumokkal, ugyannyira, hogy érettségi bizonyitványával az egyetemek és főiskolák minden fakultására be lehet iratkozni, egyike Csonkamagyarország legkeresettebb nevelő intézeteinek. Osztályai évről-évre fokozotosan nyilnak meg s az elmult tanesztendőben már a negyedik osztály is megnyilt. A négy alsó osztályban magyar, német és francia nyelv, ezenkivül a reálismeretek a kötelező tárgyak.

A liceumnak 1929—30-ban százötvenegy rendes tanulója volt, ami száz százalékos emelkedést mutat az előző évek statisztikájához képest. Érdekes felemliteni, hogy a növendékek közül kilencvenheten szereztek jeles, vagy jó előmenetelü bizonyitványt. A négy osztályban tizenhat rendes tanár látta el az oktatást.

Polgári és elemi iskolák

A polgári leányiskola, melynek Szivgárdája és Jézus Szive Leányszövetsége országos viszonylatban is elsőrendü lutbuzgalmi intézmények, dr Lindenberger János apostoli kormányzó igazgatásával tizenhat tanerőt foglalkoztatott. A négy osztályban összes növendékek száma készázhanvankettő. A tanulók közül 11 százalék jeles, 41 százalék pedig jórendü előmenetelt mutatott fel.

A Svetits Intézet hatodik tagozata négy osztállyal és kétszáztiz növendékkel. Az elemi iskolának szintén dr Lindenberger János az igazgatója.

Mindezeket összevéve a debreceni római katholikus Svetits Intézet összes növendékeinek száma az elmult iskolai évben kilencszázharminckettő volt, igy a következő évben a liceum ötödik osztályának megnyitása révén az intézet eléri az ezres létszámot. A növendékek között hatvannégy református, öt evangélikus és tizenkettő zsidó volt, a többiek latin és görög szertartásu római katholikusok.

— Hogy jut eszébe ilyen lehetetlenség? Miért fogad el ajándékokat? Hát nem terveztem én meg mindent? Többre nincs szüksége. Ön komplet!

— De csak vehetek még valamit magamnak, ha akarok! — kockáztatta meg a házi ur.

— Nem, nem szabad! Soha, sohasem! Még csak az kellene!! Tárgyak, amiket nem én terveztem?

— De ha az unokám ajándékoz valamit?

— Nem fogadhatja el!

A házi ur egészen megsemmisült.

— Hátha képet veszek egy modern müvésztől?

— Próbálja meg, hogy hova akaszthatná. Nem látja, hogy minden képnek megfelelő keretet kompoláltam a falon? Még egy centiméterrel se tolhatja tovább a képet. Próbálja meg, hova tud itt még egy képet elhelyezni.

És ekkor a gazdag ember nagy változáson ment keresztül. A boldog ember egyszerre mélységesen szerencsétlennek érezte magát. Látta a jövendő életét. Kivánság nélkül kell, hogy nézze az üzletek kirakatait. Az ő számára többé semmit se termelnek. Senki se ajándékozhat neki semmit. Rá nézve nincs többé festő, müvész, iparos. Ki van kapcsolva az élet minden küzdelméből, vágyából. **Készen van! Komplett!**

Amerikában külön rendőrséget szorgalmaznak a bolseviki propaganda ellen

A kommunista agitáció rendkivül veszélyezteti az Unió jólétét

Newyork, julius 15.

Root volt államtitkár nyilt levelet intézett az Egyesült Államok nemzeti szövetségéhez, melyben azt ajánlja, hogy a kommunista propaganda leküzdésére állitsanak fel külön rendőrséget. A volt államtitkár a nyilt levélben hangsulyozza, hogy *a kommunista propaganda nagy mértékben veszélyezteti az Egyesült Államok jólétét.*

Miután a kormánynak nem áll megfelelő és elégséges rendőrség a rendelkezésére, hogy a kommunista propagandát leküzdje, feltétlenül szükségesnek tartja, hogy erre a célra sürgősen különleges rendőrséget szervezzenek.

A Magyar Aero Szövetség akciója a „Hajdu" sportrepülőgép létesitése érdekében

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Ismeretes az a nagyarányu és a magyar sport fejlesztése céljából is hatalmas jelentőséggel biró országos akció, amelyet a Magyar Aero Szövetség inditott meg az ország minden részében. A szövetségnek az volt a terve, hogy az ország egyes vármegyéiben különböző mód szerint gyüjtések utján husz-huszezer pengőt szerez és ebből az összegből egy-egy sport repülőgépet épittet. A terv már az első stádiumában nagy népszerüségnek örvendett, ugy, hogy a mult esztendőben több vármegyében sikerült összegyüjteni nemcsak huszezer pengőt, hanem a szövetség még ezen felül is tekintélyes összeghez jutott.

Legelső helyen Baranya vármegye áll, ahol az alispán intervenciója révén a közönség csaknem ötvenezer pengőt gyüjtött össze a „Baranya" nevü sportrepülőgép felépitésére. A terv szerint ugyanis a repülőgépet arról a vármegyéről nevezik el, amelyik a gép előállitási költségét előteremti. Mint értesülünk a Magyar Aero Szövetség a mult évben meginditott akcióját most nagyobb arányokban fogja kiterjeszteni s ezirányu kiirata már megérkezett Hajduvármegye vezetőségéhez is, ahol szintén nagy megértéssel és lelkesedéssel kezelik az akciót. Az előrelátható lag „Hajdu" elnevezésü repülőgép létesitése érdekében közelesen meg fog indulni Hajduvármegyében is a gyüjtési akció, amely — ismerve Hajduvármegye magyar népének izzó hazafiságát és sportszeretetét — minden bizonnyal a legteljesebb eredménnyel fog járni, ugyhogy Hajdumegye nem fog a baranyaiak mögött maradni.

TÖRVÉNYJAVASLAT A VÁSÁROK SZABÁLYOZÁSÁRÓL ÉS A HÁZALÁSRÓL.

A kereskedelmi minisztérium elkészült a vásárok szabályozásáról és a házalásról szóló két uj törvényjavaslattal. A javaslatokat hosszu hónapok óta készitették elő és valószinüleg még a nyáron be fogják mutatni az érdekképviseleteknek, hogy a képviselőház őszi ülésszakának első napjaiban beterjeszthetők legyenek. A javaslatok részletei nagyrészt ismeretesek. Az uj vásári törvénybe a kormány rendészeti és egészségügyi szempontokból fog ujitásokat behozatni, mig a házalásról szóló törvényben szigoru korlátozásokat fognak életbeléptetni az üzlethelyiséggel biró kereskedők védelmében.

ÁRVIZKATASZTRÓFA KOREÁBAN KÖZEL SZAZ HALOTTAL

London, julius 25.

Korea fővárosából, Sölnből érkező jelentések szerint Koreában óriási áradások vannak. Az árvizkatasztrófa az egész országban nagy pusztitást okozott. Csaknem valamennyi folyó kilépett medréből. Az árvíz igen sok emberéletet is követelt áldozatul, eddig 78 holttestet halásztak ki az árterületen, harmincan még hiányzanak. A hajléktalanok száma sokezerre rug.

ELEVENEN TEMETTEK EL SOK KATONÁT A VILÁGHÁBORUBAN.

London, julius 15.

A korai eltemetés elleni angol egyesület gyülésén Reginald Austin őrnagy kijelentette, hogy meggyőződése szerint a világháborubun igen sok katonát elevenen temettek el.

Idézett egy esetet, midőn egy ütközet után egy ir katona azzal a hirrel szaladt hozzá lelkendezve, hogy egy német, akit el akart temetni, kijelentette, hogy nem halt meg, mire ő először azt felelte:

— „Mond meg annak a németnek, hogy hazudik".

Azonban a katonaorvos, akit ellenőrül kiküldött, megállapitotta, hogy a német mégis igazat mondott.

Kitünő házi koszt
kapható ugy kihordásra, mint bentétkezésre
Burgondia-utca 2. sz.

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott
20%
kedvezményt szobaáraink ból
10%
kedvezményt olcsó éltermi áraink ból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővitení a
Magy. kir. Operaház, Nemzeti Szinház, Kamara Szinház
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését 2—3 nappal előbb velünk közölni.
PARK SZALLODA
BUDAPEST,
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

HIREK

1930 julius 15. (szerda)

Prot. Valter. Kath. K. B. A.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-u. 26. — Nap, Piac-u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, külsővásártér. — Csillag, Árpádtér 1. — Mátyás, Nyilastelep, Márton Kálmán-utca 1.

—

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban az éjjel még 11—14 fok Celsiusig szállott le a hőmérő, ma délelőtt azonban gyorsan emelkedik és Budapesten már 10 óra tájban elérte azt az értéket (24 fok Celsius), amely tegnap legmagasabb állása volt. A délmagyarországi esők tegnap reggel megszüntek és azóta száraz volt az idő az egész országban.

Budapesten 15-én délben a hőmérséklet 26 fok Celsius.

Időjóslás: Nyugatról megélénkülő légáramlással, helyenként zivataros esők és hősülyedés várható.

—

— **Tb. aljegyzői kinevezés.** Dr. Hadnázy Zsigmond főispán kedden délelőtt dr. ifj. Budaházy-Bruckner Ernőt városi tb. aljegyzővé kinevezte. Az uj tb. aljegyzőnek a kinevezés alkalmából sokan tolmácsolták szerencsekívánataikat.

— **Házasságkötés.** Dr. Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója és Fehér Mária házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az állategészségügyi főfelügyelő szabadságon.** Czelloth János állategészségügyi főfelügyelő kedden megkezdte három heti szabadságát, amely idő alatt Resner Mihály állatorvos helyettesíti a hivatalában.

— **Julius 23-án lesz a Kereskedelmi és Iparkamara alakuló közgyülése.** A kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és iparkamara legutóbbi tagválasztásait jóváhagyólag tudomásul vette, egyben elrendelte a tagok összehivását s ezzel kapcsolatban az alakuló közgyülés megejtését. Dr. Varga Elemér polgármesterhelyettes a miniszteri rendelet alapján kedden délelőtt szétküldötte a meghivókat, melyek értelmében az alakuló ülés julius 23-án délután fél 4 órakor lesz az iparkamara dísztermében.

— **Budapestre helyeztek át egy debreceni detektivet.** A belügyminiszter Jancsó Lajos debreceni detektivet saját kérelmére a budapesti rendőrfőkapitánysághoz helyezte át. Jancsó egyik legképzettebb és legszorgalmasabb tagja volt a debreceni rendőrkapitányság detektivtestületének s igy kitüntetésszámba menő Budapestre helyezése nagy veszteséget jelent a debreceni detektiv karra nézve.

— **Az Iparoskör közgyülése.** A debreceni Iparoskörnek julius 13-ára összehivott évi rendes közgyülése határozatképtelen volt, a közgyülést julius 20-án, vasárnap délután pontosan 4 órai kezdettel tartjuk meg, tekintet nélkül a megjelentek számára. A közgyülés után a „Debrecenfalva" vendéglőben társasvacsora lesz. A közgyülésre, valamint az azt követő társasvacsorára az Iparoskör tagjait ezuton hivja meg az Iparoskör elnöksége.

— **Könyvkötészetünk megnyilt József királyi herceg-utca 16. szám alatt: első emelet az udvarban.**

Kézimunka szaküzlet Kossuth-utca 2. Városháza épület

Reklámárusitás!

150 cm. cérna grenadin P 2.90-től
Klöpli csipkék . . . . . P 0.14-től
Imperiál perzsa fonál . P 12.50-től

Csipkék, filéé motivok, festett és elhorgolt kézimunka igen olcsón

— **A Déri-muzeum** kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken belépődij mellett, vasárnap pedig ingyen megtekinthető. Hétfőn és szombaton takaritás miatt zárva. Belépődij 50 fillér, katonáknak, diákoknak, leventéknek 20 fillér. Gazdagon illusztrált, 248 oldalas vezető egy pengőért kapható a pénztárnál és a teremőröknél. Ugyanott a muzeum nevezetesebb látnivalóiról készült fényképes levelező-lapok olcsó áron vásárolhatók.

— **Német frontharcos emlékkeresztek adományozása.** A világháboru alatt, de különösen annak befejezése után számos magyar frontharcos és front mögötti szolgálatot teljesitő nem kapta meg azt a kitüntetési, amelyet különféle német csapatokkal (bajor, porosz, szász, baden, württembergi) való együttmüködése alapján méltán várt. A német birodalmi belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok alapján müködő Német Frontharcos Szövetség most a fenti német államok színeit feltüntető szalagokon viselendő igen szép kivitelü emlékkereszteket és érmet alapitott, hogy ezek adományozásával az igényjogosultakat némi kárpótlásban részesitse. A vonatkozó megkeresések Heeger Árpád máv. főmérnök, az emlitett Szövetség magyarországi képviselője cimére, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 85. intézendők, aki 2 (két) filléres bélyeggel ellátott és megcimzett válaszboriték beküldése ellenében nyomtatványként bocsátja rendelkezésre a kérvénymintákat.

— **Panasznapok Balmazujvároson.** — Dr. Rásó István alispán, mint ismeretes, már korábban bevezette az ugynevezett panasznapokat a vármegye községeiben. A panasznapoknak az a célja, hogy a község lakosai az alispán előtt előterjeszthessék panaszaikat, kivánságaikat s ezeket az alispán meghallgatja és ha módjában van segit a helyzeten. Legutóbb Balmazujvárosban rendezett panasznapot, kedden pedig Hajdusámsonba ment ki, ahol a panasznapok három napig fognak tartani.

— **Hoffmann: „Huszárok rohama Kraszniknál" c. olajfestményt Dávid László miskolci lakatos 279. számu sorsjegyével nyerte meg.**

— **A hamburgi sakktornán Ausztria és Magyarország eldöntetlenül mérközött.** A magyar sakkcsapat csak nagy nehézségek árán, az utolsó pillanatban tudott kiutazni az idei sakkolimpiászra. Talán ennek következménye a rossz indulás. Az első nap, szombaton a magyar csapat kikapott a lengyelektől, a hétfői második napon csak eldöntetlent ért el az osztrákokkal szemben. A Maróczy—Kmoch, Vajda—Müller, Havasi—Loquene és Steiner—Elyskases partik mind remis-vel végződtek és igy a végeredmény Magyarország és Ausztria között eldöntetlen volt. Az első két nap magyar eredménye: 2 és fél egység és egy függő parti.

— **Beföttes,** urborkásüveg, fagylalt- és vajgép, jégszekrény legolcsóbb Debreceni Üvegkereskedelmi Részvénytársaságnál.

— **Balesetek.** Zsáka István debreceni, Nyulas 252. szám alatti lakos, gőzgépkezelő a Debreceni Gőzfürész és Faárugyár telepén dolgozott. A gőzgépen munka közben meglazult egy csavar, amelyet Zsáka meg akart igazitani, a gép azonban elrantotta a gépészt, aki nekiesett a nagykeréknek és jobbkezén a sinecsontot eltörte. Sérülése nyolc napon tul gyógyul meg. — Kállai András ácssegéd a Hatvan-utcai postapalota épitésénél dolgozott. Zsaluzásnál a feszitővas kiugrott és Kállai több ujját a balkezén keresztülszurta. Gyógyulása több napot vesz igénybe. — Hamza József vasuti pályamunkás a debreceni Helyivasutnál dolgozott. Talpfakimunkálás közben fejszéjével jobb alsó lábszárán mély vágott sebet ejtett. — Holos József napszámos a Szent Anna-utca 20. számu háznál dolgozott, az átalakitási munkálatokban vett részt. Evés után fölfeküdt egy leszerelt és vizszintes helyzetbe tett ajtóra, ahol el is aludt. Majd a pihenő idő végeztével társai fölébresztették. Amint Holos József le akart szállni az ajtóról, megbillent, oldalt esett s mind a két kezét sulyosan megsértette az oldalt helyezett ajtóüvegekben.

— **A világ nagy városai.** Washingtonból irják: Az 1930-iki népszámlálás feltünő adatokat mutat, mert néhány olyan várost mutat a millión felüli népességek sorában, amelyre alig számitottak. A föld husz legnagyobb városának népességi adatai a következők: — London, Anglia 7,742212, Newyork, Amerika 6,148 785 Berlin, Németország 4,013.588, Chicago, Amerika 3,335.000, Páris, Franciaország 2,838.416, Osaka, Japán 2,338.800, Tokio, Japán 2,218.401 Philadelphia, Amerika 2,064.200, Buenos-Ayres, Argentina 2,042.496, Moszkva, Oroszország 2,025.000, Rio de Janeiro, Brazilia 2,004.000, Bécs, Ausztria 1,868.328, Leningrad, Oroszország 1,614.008, Detroit, Amerika 1,572.546, Sanghai, Kina 1,539.000, Hangkov, Kina 1,500.000, Kalkuta, Keltt-India 1,327.000, Peking, Kina 1,797.000, Los-Angeles 1,231.000, Budapest, Magyarország 1,217.325, Bombay Kelet-India 1,176.000, Sydnei, Ausztália 1,181.000, Hamburg, Németország 1,097.092, Kairo, Egyiptom 1,067.537, Sau-Paulo, Brazilia 1,040.000, Glasgow, Anglia 1,034.000.

—

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Balogh Béla—Galambos Irén, dr Rász Lajos—Fehér Mária, Tökés Lajos—Tökés Margit, Dr Fejes Andor—Incze Mária.

Halálozások: Belházi Károly rkath. 10 napos Füvészkert-u. 10. Szendrei Lajos ref. 1 hónapos iKnizsi-u. 52.

Születések: Kovács Lajos végrehajtó gyakornok leány Margit, Csikos Lajos fm. fiu Zsigmond, Tarjányi István cipészmester fiu Sándor, Rubinek Tibor mérnök fiu András.

—

— **Két modern urilakást** tartalmazó, Csapó-utca 40/b. sz. alatti ház ma, julius 16-án délelőtt 11 órakor a kir. járásbiróságnál árverésre kerül.

— **Könyvkötéseket, bőrdiszmunkákat, képkeretezéseket, dobozokat stb. legizlésesebben és legolcsóbban készit könyvkötészetünk.**

— **29.994 autó fut Magyarországon.** A magyar királyi központi statisztikai hivatal most állitotta össze Magyarország gépjármü állományáról a május havi statisztikai adatokat. Eszerint 11.639 személykocsi fut az országban, melyből Budapestre 6043 esik. 1844 bérautó áll üzemben, a melyből Budapestre 1.375 esik. A teherkocsik száma 4434, melyből Budapesten 2304 van használatban. Az egyéb képkocsik száma 703, ebből 499 van Budapesten üzemben. Az ország területén összesen 19.301 gépkocsi van üzemben, amiből Budapestre 10.531 esik. Motorkerékpárok száma 10.693, ebből Budapesten 5068 van üzemben. Az összes géperejü jármüvek száma Magyarországon 29.994, melyből Budapestre 15.599 esik. Ez év április hónapjában 29.684 gépkocsi volt üzemben, ugyhogy május havában 310 autóval gyarapodott az ország gépjármü állománya.

— **95 fontért vették meg Conan Doyle könyvtárát.** Londonból jelentik: Sir Arthur Conan Doyle óriási bünügyi könyvtárát dr. Rosenbach, az ismert amerikai kéziratkereskedő, vette meg árverésen. Noha a könyvtár számos nagyértékü müvet is tartalmaz s minden egyes kötetet az elhalt iró sajátkezü aláirásával látott el, a vételár mégis csak 95 font volt.

— **A villám belecsapott a cséplőgépbe és huszonegy embert a földre sujtott.** Kecskemétről jelentik: A Belső-Nyir 54. számu tanya közvetlen közelében példátlanul álló szerencsétlenség történt. A buzát cséplették, amikor hirtelen zivatar keletkezett és a villám belecsapott a cséplőgép szalmaszórójába. A cséplésnél foglalatoskodó huszonegy munkást a villámcsapás a földre sujtotta. Mindnyájan eszméletlenül terültek el a földön. A zivatar elől a cséplőgép alá bujt egy nyolcéves kisfiu, akinek csodálatos véletlen folytán semmi baja sem történt. Ő szaladt a tanyára és értesitette az ottaniakat a szerencsétlenségről. A villámsujtotta munkások közül nyolcan égési sebeket szenvedtek. Ketten órákig feküdtek eszméletlenül. Szerencse, hogy a villám nem gyujtotta fel a cséplésre váró gabonát, mert akkor óriási kárt okozott volna.

— **Dr Gergely Jenő tb. városi tiszti főügyész irodáját Ferenc József (Piac) utca 16. sz. I. emeletre (Alföldi Takarékpénztár épület) helyezte át.**

— **Felakasztotta magát az érzékeny kocsis egy eldugott kantár miatt.** Gyuláról jelentik: A kondorosi Fejéruradalomban eltünt egy kantár. A földbirtokos feljelentésére a csendőrök az egyik kocsist, Laurinyecz Imrét gyanusitották, aki bevallotta, hogy ő dugta el a kantárt, de csak azért, mert meg akarta tréfálni a másik kocsist. A földbirtokos erre visszavonta a feljelentését annál is inkább, mert szerette kocsisát. Laurinyecz azonban — miután a falban sokat beszéltek a dologról — annyira szivére vette az ügyet, hogy felakasztotta magát. Bucsulevelében azt irta, hogy szégyenében nem mert többé az emberek közé menni.

— **Mátészalkán julius 21-én lesz az országos vásár.** A kerületi kereskedelmi és iparkamara ezuton értesiti az érdekeltséget, hogy Mátészalkán a legközelebbi országos vásár, mindennemü állatfelhajtással julius 21-én lesz megtartva. Egyben értesiti az érdekeltséget, hogy a következő országos vásárok szeptember 29-én és november 17-én lesznek megtartva. Ugyanakkor lesz a kirakodó vásár is. Hetivásár minden szerdán mindennemü állatfelhajtással.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték keddi huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 15.000 pengőt nyert: 39376; 10.000 pengőt nyert: 29673; 5000 pengőt nyert: 49202; 2000 pengőt nyertek: 2673, 8051, 26753, 32652, 41623, 58737, 75862. Ezenfelül 500 pengőt nyert: 14 szám. 300 pengőt nyert: 36 szám és 150 pengőt nyert: 1936 szám. A huzás folytatása 16-án reggel fél 9 órakor lesz.

—

SHAKESPEARE

Az egyik londoni gyárigazgató ambicionálja, hogy személy szerint is ismerje a munkásait. Évégből inspekciós körutakat szokott tartani. Sorra járja a gépházakat és munkatermeket. Érdeklődik a munkaviszonyokról, az emberek hogylétéről és már igen sokat ismer név szerint a munkásai közül. Körutjában egyszerre csak egy őszhaju munkáshoz érkezik.

— Hogy hivják magát? — kérdezi

— Villiam Shakespeare, — felelte a munkás, mert a nagy drámairó neve még ma is el van terjedve Angliában.

— Óh, hiszen ez eléggé ismert név — örvendezett az igazgató azon, hogy mindjárt talált kiindulási pontot a barátságos beszélgetésre.

— Meghiszem azt — hangzott William Shakespeare önérzetes válasza. — Idestova már huszonöt éve dolgozom ezen a környéken...

—

— **Béketárgyalások Ghandi börtönében.** Londonból jelentik: Az indiai nagy konferencia előkészületei folynak. Hir szerint a kormánytól függetlenül egy parlamenti csoport megbizottja utján béketárgyalásokat akar folytatni Ghandival és a fogságban levő másik két nacionalista vezérrel.

— **Könyvtárak**, olvasókörök, ifjuságí és magánkönyvtárak felszerelését jó és olcsó könyvekkel, antiquarie és előnyös fizetési feltételekkel. Antalfy József könyvkereskedése. Telefon 612.

— **Nő a munkanélküliség Bécsben.** Bécsből jelentik: A legujabb kimutatás szerint a segitségben részesülő munkanélküliek száma junius második felében 1192-vel 72,762-re emelkedett, ha a tavalyi állapotot vesszük figyelembe. Ugy látszik, a magyar elvtársak nem igen hivatkozhatnak a bécsi példára.

— **Watermann és más gyártmányu arany töltőtollak minden árban nagy választékban beszerezhetők a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8., Telefon: 2—96.**

— **Dr. Winkler Jenő** szabadságáról hazaérkezett és rendeléseit fogbetegeknek Kossuth-u. 26. sz. alatt megkezdette.

— **Bélyeggyüjtemények** vétele eladása, fényképészeti cikkek, Gevaert, Agfa, Hauff, Imperiál lemezek, másolások, aznap, szakszerü fototanács, tankönyves árjegyzék ingyen minden amateurnek Springer fotoüzletében.

— Mindenféle irógép-munkát, értekezések, tudományos dolgozatok, kimutatások stb. gépelését, magyar, német, francia, angol nyelvü gépelést vállalok. Telefon: 953.

Fehértói Dániel
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁNAK
TEMETKEZÉSEI

SZINHÁZ-MÜVÉSZET

Különös közjáték

Szinmü 8 felvoná ban. Irta: O'Neill. Bemutatta Alapi Nándor Országos Kamaraszinháza julius 15-én

Az amerikai irodalom, mely alig ér tul az Egyesült Államok határain, már régóta nem hozott meglepetést. Az ottani kulturát technikai és üzleti arányok méretezik. Emerson ideálizmusa épugy európai függvény, mint Poe, vagy Longfellow müvészete. Beecher—Stove kunyhójától a newyorki felhőkarcoló negyvenhatodik emeletéig nem a lélek-kultura emelte fel az embert. Jogi, üzleti, mechanikai téren a civilizáció versenyfutása döntött s mielőtt Amerikának Shakespeare-jei vagy Dantéi születtek volna, a zsenialitás babérjait már learatták az Edisonok és Fordok.

Amerika szellemi kulturáját a mechanikai gyorshajtás legázolta. Európával szemben minden fejlődést pár száz év alatt be kellett hozni s ahol egyszer még Franklin Benjamin álmodozott, ahol később Irving, Whitmann és Mark Tawin lélek szerinti utakat egyengettek, ott az élet himnuszát csakhamar felváltotta a gépcsavar zakatolása. Igy termelte ki Amerika a második „Yankee doodle"-t, mely a legkisebb Fordautóval is velehangzik.

Amerika romantikája az utolsó indiánokkal kihalt s ma elérkeztünk a mozi-rémtörténetek világához. Az a nemzet, mely Sheldonon s egy-két kisérletezőn kivül sohasem tudott drámát alkotni: a „cselekmények" hazája létrehozta a happy-endet, a legborzalmasabb találmányt... Ilyen körülmények között O'Neill, a kalandos életü amerikai iró bizonyos ujitást jelent. Kár érette, hogy amerikai. Minden problémájának egyetlen középpontja az ember, kit önmaga lelkéről leszakitott az ujvilág rohanása. Ha nem csalódunk, először 1927-ben, vagy 1928-ban érkezett Európába, amikor „A szőrös majom" cimü drámája végigjárta a világvárosi szinpadokat. Ez a darab mozifilmszerü elgondolás volt. Egy óceánjáró fütőjét, amolyan léleknélküli gépembert szőrös majomnak nevez egy dollárkirálynő. A borzalmas erejü ember, — anélkül, hogy szocialistává lenne, bosszut esküszik a kisasszony ellen, de félig-meddig még bele is szeret. Nagyszerü hangosfilm téma. A happy-end azonban elmarad s a szőrös majom mint kisemmizett és lelkétől megfosztott állatember kimegy a menazsériába, hogy szabaddá tegye egyetlen társát: a gorillát. A rácsokat összetöri, de a gorilla előugrik s roppant ölelésével megöli az embert.

Ilyen előzmények után a Kamaraszinház keddi bemutatóját fokozott érdeklődéssel vártuk. Azt gondoltuk, hogy a szőrös majomhoz hasonlóan valami „jól bevált" problémát kapunk — amerikai ötlettel felhigitva. Reményeinkben csalódnunk kellett. Probléma, ötletesség, Amerika: a három közül csak Amerikát kaptuk. A felrugott világrendet, hogy ugy mondjuk: patológiát nyolc felvonásban, mely problémát vakar a hisztériából s a szerelmi háromszög, vagy ha ugy tetszik, szerelmi fetraéder elvénült trükkjeit körülágyazza idegkórtani bölcselettel. Mert vannak a darabban gondolatok, van a dolognak problematikus háttere, de csakis az elmegyógyászok számára.

Összefüggést az élettel s közelebbről: az etika világrendjével hiába keresnénk benne. Modernnek modern, ám ez a modernség nem jut tovább a formák felbontásánál, ami maga után vonja a lelki érzés-hullámok *„félrebeszélő"* kivetitését. A dráma hősnője *„feláldozza"* magát, hogy szeretője legyen egy orvosnak, mert nem akarja, hogy gyereke terhelt férjéé legyen, akit viszont csak gyerekkel lehetne megmenteni. Ez a pszihikai nonsens nem a *lelkiismeret* elaltatását célozza: O'Neill felfogásában reális téma s igy hitelét veszti a közönség előtt. *„Amit a jelenben csinálunk, semmi egyéb, mint közjáték a mult és a jövendő között."* Hogy a darab cimét idézzük: különösnek *különös*, de ebben az esetben inkább elő- és utójátékról beszélhetünk. A szerző világnézete ugy sejtteti, hogy épen a jelen — a lényeg...

Az Országos Kamaraszinház keddi bemutatójának köszönhetjük hogy Amerika jelenét, *ezt a különös erkölcstörténeti közjátékot*, a magyar közönséggel is megismertette. Okulás céljából nem volt kár előadni.

A szinészek játéka igy is élményadással szolgált. Gyarmathy Anikó értelmes alakitása tökéletesen aláhuzta a hisztériát. Mindjárt utána két epizódszereplő: Hubay Klári és Miskey József játékáról kell megemlékeznünk, akik nagyszerüen kidolgozott szerepeiket tisztán és nemesen értelmezték. Alapi Nándor kitünő társulata müvészi erővel oldotta meg a jobb ügyhöz méltó feladatot, mely végeredményben mégsem volt rossz feladat: a felhőkarcolós, kipuffogós és ál-emberies ujvilágot, Amerikát és annak irodalmi nivóját tökéletesen megismertük. *(ln)*

—

AZ ÖRDÖG CIMBORÁJA

Csütörtökön a mult hét legnagyobb sikerét, az Ördög cimboráját ismétli meg a Kamaraszinház. A pompás Shaw-komédia oly nagy hatással volt a közönségre, hogy többek kérésére Alapi igazgató ismét müsorra vette. Pénteken egy kacagtató bohózat kerül szinre. Savoir: Amit a nő akar. Ma a Különös közjáték második előadása lesz.

Heti müsor:

Szerda: Különös közjáték. (Másodszor.)

Csütörtök: Az ördög cimborája. (Másodszor.)

Pénteken: Amit a nő akar. (Alfréd Savoir.)

Szombaton: Ezüstlakodalom. (Paul Geraldy.)

Vasárnap délután: Topáz. (Harmadszor.)

Vasárnap este: Annuska. (Gárdonyi Géza.)

KANADAI ANGOL LAP MAGYARORSZÁGRÓL

A Kanadában megjelenő „Calgary Herald" hosszabb cikkben ismerteti Magyarország helyzetét s fejtegeti, hogy milyen nagy kárt tettek a nagyhatalmak azzal, hogy Magyarországot feldarabolták. Az angol lap megállapitja, hogy az ugynevezett békeszerződések magas szerzői maguk sem tudták mekkora vétket követtek el a gazdaságilag is egységes ország feldarabolásával. Megállapitja az angol lap, hogy a kisantant államok sem politkialig, sem gazdaságilag nem állhatják meg helyüket s mindaddig nyugtalanság és felfordulás lesz Közép-Európában, amig a régi Nagy-Magyarország helyreállitását el nem határozzák s ezzel meg nem oldják Közép-Európa legégetőbb problémáját.

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készit a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3--47. szám.

Modernül berendezett könyvkötészetünkben mindenféle könyvkötészeti- és bőrdiszmunkák pontosan készülnek.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16. sz.

— **Minden asszony legyen szép!** A szépség, az elegáncia utáni vágy nem tévesztendő össze a hiusággal. Még a hiuság is, ha helyesen értelmezzük, nem vétek, hanem erény. Minden hölgynek kötelessége, hogy mindenkinek és önmagának is esztétikai élvezetet szolgáltasson, a magá és mások örömére, szépnek tünjön fel, a legszebb legyen. Ennek elérésénél a főszerepet a helyesen megválasztott, sikes toalett képezi. A világos, szindus simulékony anyagokból oly bájos eredeti modellek készülnek Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, — Rákóczi-utca 41. — hogy minden asszony és lány megtalálja egyéniségének a legmegfelelőbbet, amelyek a szőke, barna vagy fekete haju hölgyeket széppé, illetve szebbé téve, lehetővé teszik szépségüknek a legelőnyösebb keretet adni és nem csoda, ha sok hölgy titkos vágyát Laborfalvy toalett képezi.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

9.15: A Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Karnagy Bertha István.

9.30: Hirek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Hangverseny Közreműködik Körmendy Árpád (ének) és Sonkoly István (hegedü). Zongorán kisér Polgár Tibor.

12.25: Hirek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.30: Hirek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhirek.

3.30: Morse-tanfolyam.

4.10: Sz. Thoma Mária novellái: a) Kis fiam mellénye; b) Három kutyatörténet. Felolvassa a szerző.

445: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek.

5: Geguss Dániel ny. főkapitányhelyettes előadása: „A magyar gyermekvédelem".

5.30: Egy óra könnyü zene. (Zenekari hangverseny.) Karnagy Polgár Tibor.

6.35: Gramofonhangverseny. Leoncavallo: „Bajazzók". Opera 2 részben. Szereplők: Nedda — Saraceni; Tonio — Granforto; Canio — Valente; Silvio — Basi; Boppo — Palai; a milánói Scala tagjai. Vezényel Carlo Sabajno.

7.50: Kabaréelőadás a Terézkörúti Szinpad együttesével. Rendező Salamon Béla. — Utána: Lóversenyeredmények.

9.45: A m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye az Angol Parkból. Karnagy Fricsay Richárd.

10.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek.

10.50: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. (Ezt a közvetitésünket a berlini rádióállomás átveszi.)

KÜLFÖLD:

Bécs. 11: Gramofon. 12: Cerdazenekar. 5.30: Kaufler zongoramüvésznő játéka. 1: Bethoven: Hat változat; 2. Brahms: H-moll capriccio; 3. Albeniz: Beguidilla; 4. Scott: Lótusz-ország; Néger-tánc. 8.05: Népszerü zeneszerzők nyomdokain, zenei egybeállitás. 9.10: Schmiedt zongoramüvész és Winkler csellista játéka.

Belgrád. 10.30: Gramofon 12.45: Rádiónégyes. 7.30: Rádiózenekar. 8.30: A Vaznesenska-templom énekkara egyházi és világi dalokat ad elő. 9.30: Időjelzés, hirek. 9.45: Rádiónégyes. 1. Charpentier: Olasz benyomások; 2. Verdi: Traviata-ábránd; 3. Wagner: Isoda halála. 10.45: Nemzeti zenekar

Bukarest. 5: Mitica—Scantzol-zenekar, román zene. 6.10: Felolvasás. 6.45: Beszélőujság. 7: Gramofon. 7.40: Rádió egyetem. 8: Mozart: Vonósnégyes. — 8.30: Felolvasás. 8.45: Georgescu Mogi énekesnő dalestje. 9.15: Ciolac zongoramüvész játéka. 1. Chopin: Polonaise; 2. Chopin: Barcarola; 3. Sztraviszkij: Orosz tánc; 4. Liszt: XI. rapszódia. — 9.45: Beszélőujság.

Kassa. 1130: Gramofon. 12.30: Falusi zene, 5.10: Szalonzenekar. 6.10: Magyar előadás. Utána: Prága és Brünn.

Milánó. 5: Gramofon. 7.20: Szórakoztató zee. 8.40: Könnyü zene.

Páris. 3.45: Szórakoztató zene. 8: Hangverseny.

Prága. 11.15: Olasz áriák. 12.20: Pozsony. 7„35: Prága. 8: Zongora. — 8.30: Dalok. 9: Duda. 9.30: Hegedü.

Róma. 5.30: Hangverseny. 9.02: Magyar hangverseny.

— Liszt Nándor és Sümeghy József: „Debrecen katholikus multja és jelene" cimü könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében

TESTEDZÉS

Arady János győzött az osztrákok ellen

Tegnapi számunkban megemlékeztünk az osztrák—magyar ifjusági athléták nemzetekközötti versenyéről, de helyszüke miatt nem ismertethettük annak helyi vonatkozásban igen fontos számát. A 800 méteres sikfutásban nemzeti válogatott volt a DEAC nagyjövőjü ifjusági athlétája Arady János, aki igen jó időt futva, 2 perc 06.6 mp. alatt győzte le a magyar bajnok Farkast és két osztrák ellenfelét. Arady szorgalmas munkájának megérdemelt sikere volt első nemzetközi versenyén elért szép győzelme s reménlhetőleg még sokszor szerez dicsőséget a magyar nemzeti szineknek.

A DEAC vasárnapi athletikai versenye iránt élénk érdeklődés mutatkozik a kerület egyesületei körében. A keleti kerület versenyzőin kivül a MAFC, BEAC és Miskolci Vasutas SC versenyzői indulnak a nyári szezon első debreceni versenyén.

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület bevezeti a szabadstilü birkozást

A birkozókat dr Balogh Barna a kiváló sportférfiu fogja kiképezni

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület főtitkára, Paulovich Pál, az európai viszonylatban is elsőrangunak elismert sportszakember, már régen foglalkozik azzal a gondolattal, hogy Debrecent még Budapest mellett is egyik gócpontjává tegye a birkozósport reneszánszának, mely az utóbbi években csaknem az egész világon átalakitotta és uj mederbe terelte ezt a sportágat.

Minden elfogultság nélkül megállapithatjuk, hogy a görög-római birkozásmód népszerüsége leáldozóban van. Európa legelső sportszaktekintélyei ugy nyilatkoztak, hogy a görög-római birkózás évtizedek óta semmit sem fejlödött s nehézkes, a gyakorlati életben csak nagy ritkán használható, merev szabályok közé csontosodott fogásai nem elégitik ki a XX. század uj módszerekre, nagyobb formatökélyre vágyódó sportemberét. A legujabb nemzetközi versenyek sikerei is mind arra vallanak, hogy a szabadstilusu birkózásé (catch-as-cath-can) a jövő. De helytelenül is nevezték a jelenlegi birkózási módot görög-rómainak, mikor ezt tulajdonképen a franciák találták ki és igy a régi görögöknek és rómaiaknak fogalmuk sem lehetett róla. Sokkal inkább hasonlitott a régi görög pankratiaszta módszere a modern szabadstilusu birkózáshoz, sőt az még ennél is szabadabb volt, amennyiben minden elképzelhető fogás megengedésén kivül még ütni is szabad volt az ellenfelet.

Örömmel kell tehát minden igazi sportembernek és birkózónak üdvözölni e régi és gyakorlati szempontból véve mégis oly modern, hasznos birkózásmód feltámadását, mely ügyes keveréke a régi görög pankration, a mai u. n. görög-római birkózás és a japán dzsiu-dzsicu-nak.

Paulovich Pál főtitkárnak sikerült megnyernie dr. Balogh Barnát, a kiváló sportembert, irót és müfordiitót, akihez régi személyes barátság füzi s aki jelenleg néhány hónapig Debrecenben tartózkodik, hogy a szabadstilu birkozásra az MTE tagjait kioktassa. Dr. Balogh a madrid „El Imparcial" magyarországi kiküldött munkatársa, akit internacionálisregény forditásai folytán külföldön még jobban ismernek, mint idehaza, nagy nyelvtehetsége mellett kiváló sportember is. A japán és amerikai szabadstilu birkozásról még külföldön nyert képesitése alapján, hét évvel ezelőtt, az amsterdami államrendőrséget tanitotta, tavalyelőtt pedig Marinavich főkapitány felkérésére a budapesti államrendőrség embereit trainirozta a szabadstilu birkozásra.

Paulovich főtitkár felkérésére a legnagyobb készséggel és szivességgel vállalkozott rá, hogy itthonléte alkalmával az MTE tagjait egy-két hónap leforgása alatt a szabadstilu birkozásra kiképezze.

KÖZGAZDASÁG

Két héten belül megkötik a magyar—román kereskedelmi szerződést

Budapest, julius 15.

Hetek óta tárgyal Budapesten az oláh kereskedelmi delegáció a magyar kormány kiküldötteivel az uj magyar—román kereskedelmi szerződés megkötéséről. Nem csupán tarifális megegyezésről van szó, hanem a tárgyalás kiterjeszkedik a gazdasági kapcsolatok egész komplekszumára.

A kereskedelmi és hajózási szerződésen kivül szabályozni akarják azt a kérdést is, hogy külföldiek Romániában milyen feltételek mellett szerezhetnek ingatlanbirtokot, valamint állategészségügyi egyezmény is készül a tranzitóforgalom szabályozására. A legtöbb vitás kérdésben már jelentékenyen közeledett egymáshoz a két delegáció álláspontja, bárha még vannak nagy nehézségek is. Ma délután a két bizottság ismét tart együttes ülést és jóinformált körökben ugy számitanak, hogy — ha valami váratlan akadály nem merül fel — a hónap végéig a megegyezés annyira létrejön, hogy a delegátusok a szerződést már alá is irhatják. A parafált egyezményt ezután a két delegáció kormánya elé terjeszti és a ratifikálás után a szerződés életbe is léphet.

—

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.87—27.93, száz cseh korona 16.93—17.03, száz dinár 10.07—10.15, száz dollár 567.90—569.90, száz francia frank 22.45—22.75, száz holland forint 229.30—230.30, száz lengyel zloty 63.80—64.10 száz lei 3.37—3.41, száz lira 29.70—30.—, száz márka 136.05—136.65, száz osztrák schilling 80.45—80.85, száz svájci frank 110.80—111.30 pengő. — A nemesfémpiacon a huszkoronás aranyat 23—23.30, az ezüst egykoronást 0.25—0.27, a régi forintost 0.68—0.72, az ezüst ötkoronást 1.33—1.40 pengővel jegyezték.

—

Gabonapiac.

A tengerentuli piacokon erős árhullámzás után ismét drágultak a gabonafélék, élénk ellentétben a budapesti gabonatőzsdével, ahol ttgnap a kezdeti javulás után a spekuláció ujra letörte az árakat. Egészen nyilvánvaló, hogy a spekuláció minél olcsóbban akarja megszerezni a gazdáktól az idei terméstés ezért használja fel a határidőpiacot az árak leszoritására. A legkülönösebb eszközöktől sem riadnak vissza a hivatásos spekulánsok, hogy ezt a célt elérjék, mert tegnap például a tőzsdeidő vége felé egész határozottan azzal az okadatolással kináltak kevesebbet a gabonáért, hogy a földmivelésügyi minisztérium szombati vetésjelentése nem földi a valóságot, mert a terméskilátások lényegesen jobbak. Ezt a vakmerő játékot ma is igyekeztek folytatni arra való hivatkozással, hogy az esőkilátások javultak, bárha tegnap az egész országban nem esett. Ilyen körülmények között érthető, hogy a gazdatársadalom már türelmetlenül várja a boletattörvény életbeléptetését, a melynek a fedezetlen határidő üzletről szóló intézkedései megfogják szüntetni ezt a gazdák rovására üzött vakmerő játékot.

A határidőpiacon az előtőzsdén az októberi buzát 18.80—18.85 pengővel, a márciusi buzát 20.45—20.50 pengővel jegyezték. Az októberi rozs első árfolyama 11.80—11.85 pengő a márciusi rozsé pedig 13—13.10 pengő volt. A tengeri iránt nagyobb érdeklődés mutatkozott.

A készárupiacon tavalyi termés már alig kerül piacra. A kinálat csökkenését ellensulyozta a vásárlók tartózkodása s igy az előtőzsdén az árak alig változtak.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták a lisztárakat.

A takarmányczikkek piacán a tegnapi árletöréssel szemben arra a hirre, hogy az országban eső nem volt, a tengeri ára ismét emelkedett és élénkebben keresték a zabot és az árpát is.

—

DEBRECENI LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A keddi lóvásáron a felhajtás közepes volt. Jóminőségü ló ára 400—[illegible] pengő között. Közepes 300-tól felfelé, a silány 70 pengőnél kezdődött. Leginkább a silány és közepes minőségüt vásárolták.

A szarvasmarhavásáron szintén közepes felhajtás volt. Szopós borjú 1 kilósulyban 1—1.18 P között, minőség szerint. Vágómarha 60 fillértől 82-ig. Fejőstehén 200—600 között. Jármosökör páronként 650 pengőtől 10 pengőig.

Nyilttér

Kiárusitási áron alól vásárolhat mindenféle szöveteket, selymet igen olcsón Batthyányi 13. udvarban.

Ólmot vesz

lapunk kiadóhivatala :-:-:-

József kir. herceg-u. 16.

MENNYI ÉRTÉKET KÉPVISEL A KISEBB GAZDA SZÁMARA A BOLETTA

Sokfelé hallani, hogy a kisgazdának a bolettából semmi haszna nem lesz. Hogy ez mennyire nem áll meg, rögtön rájövünk, ha számítást teszünk egy kisebb gazdaság adatainak figyelembevételével. Vegyünk például egy alföldi 20 holdas kisgazdát. Egy ilyen gazdának négy hold a belsősége és 17 hold szántója; ebből mondjuk hat holdon termel buzát. A holdankénti termésátlagot 7.5 métermázsával számítva, a husz holdas gazda összes buzatermése hat holdon 45 métermázsa. Ebből lemegy őrlésre 16 mázsa, vetőmag 6 mázsa, cséplésre 2.7 mázsa, ezenkivül a gazda a mesterembereket is buzából szokta fizetni, igy a bognárnak, kovácsnak, szabónak elfizet 5.3 mázsát, ez mindent összevéve 30 mázsa. Marad tehát a gazdának 15 mázsa eladó buzája. Erre 45 pengő értékü bolettát kap, hogy azzal adót fizessen. Ha most már földjének katasztrális tiszta jövedelmét holdankint kereken 10 pengővel számitjuk, akkor 20 százalékos alapon összes földadója 40 pengő. Vagyis a 20 holdas gazda kifizeti bolettával az összes földadóját, s ha nincs tavalyról adóhátraléka, akkor még 5 pengő értékü bolettát be is válthat

Épület és butor-

• vasalások,
• fournérok

Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2 sz.

VÁSÁROK JEGYZÉKE.

Julius 16-án. Abaujszántó (lóvásár nincs), Hajdunánás, Jánoshida. Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. Állatvásár: Székesfehérvár.

Julius 17-én. Balatonendréd, Marcaltő, Véménd.

Julius 18-án. Csenger, Gyula, Szentes, Veszprém.

Julius 19-én. Lóvásár: Gyula. Kirakodóvásár: Szentes.

Julius 20-án. Baja, Böhönye, Cegléd, Érsekvadkert, Jászkisér, Szalkaszentmárton, Törökszentmiklós. Kirakodóvásár: Gyula.

Julius 21-én. Alap, Büdszentmihály, Csákvár (sertésvásár nincs), Győr, — Hosszuhetény (bizonytalan), Körmend (sertésvásár nincs), Kőszeg, Kunmadaras, Mátészalka, Németboly, Nógrád, Rakaca, Szany, Szeghalom, Szikszó, Szőny, Tokaj, Tüskevár (sertésvásár nincs), Vámosmikola, Verpelét. Állatvásár: Salgótarján (bizonytalan). Kirakodóvásár: Tatabánya.

Julius 22-én. Nagypirit (sertésvásár nincs), Szentgotthárd (lóvásár nincs), Szombathely, Ujpest (bizonytalan), — Zalaegerszeg (sertésvásár nincs), Zalaszántó (sertésvásár nincs). Ló- és marhavásár: Bicske. Kirakodóvásár: Salgótarján (bizonytalan), Tamási.

CSŐDELADÁSI HIRDETMÉNY

Vb. Kosztin Lajos csődtömegéhez leltározott s 785 P 57 fillér összegü követelések a debreceni kir. járás bíróságnál (földszint, árverési terem) 193.. jul us 17-én, d. e. fél 12 órakor bir. végrehajtó közbenjöttével fognak árverés en a legtöbbet igérőknek eladatni.

A csődtömeg sem a követelések fennállásáért, sem azok behajthatóságáért nem szavatol.

dr. O. Nagy Sándor
csődtömeggondnok.

Jöjjön

és vegyen nálunk rendkivül olcsón

Strand Joppé kabát lenvászonból több színben **P 12.80**
Prima burett férfi öltönyt . . P 24-ért
Lüszter kabát mellény fekete v. kék **P 34-ért**

Vászon lengyel nadrág P 7·50

„Hajdusági" Ruhaház
Piac-utca 67. szám
Vármegyeházával szemben.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágositást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Fiatal
uriasszonynak mely komoly korrekt uriembert adna kölcsönt üzlete megnyitásához. Iparengedélyem van jeligére a kiadóhivatalba. 2363

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Ügyes
szolid kiszolgáló leányt keresek Ötmalom utca 1. Salánki Róza. 3992

Ingyenes
és fizetéses tanulóleányokat felveszek. Mihályi Róza nőidivatterem Ötmalom utca 1. 3996

Manikürnő,
elsőrendü munkaerő, 10 évi gyakorlattal üzletbe ajánlkozik. Szives megkeresést a kiadóba „Fix" jeligére kér. 2331

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Gépiró
kerestetik délután 5 órától azonrali belépésre. Telefon 7-86. 2332

Tanulóleányok
felvétetnek. Emy nőidivatszalon, Piac utca 79. szám. 2254

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Biztos
megélhetéshez, könnyü álláshoz 300 pengővel nő vagy férfi kerestetik. Árpádtér 37. üzlet. 4041

Fiatal
fiukat és leányokat munkára nádfonatgyár felvesz. Böszörményi ut 53 szám. 2341

Lakatostanulót
felvesz Pongrácz lakatos. Domb utca 20. sz. 2326

Házmesternek
gyermektelen házaspár azonnalra felvétetik. — Busi utca 17. 2237

Egy
kifutófiu felvétetik. — Széchenyi utca 35., keresztépület. 2257

Asztalostanulók
felvétetnek Weisz Ferenc asztalos üzemében, Fürdő u. 2258

Asztalostanuló
felvétetik Bálint Lajosnál, Rákóczi utca 13. szám. 2330

Kádármunkára
kádársegéd felvétetik — Széchenyi utca 22. sz. 2338

Kifutófiu
felvétetik Varga utca 35. szám. 2305

Konfekció
munkához gyakorlott férfiszabósegédek felvétetnek. Rákóczi utca 56. Hátul az udvarban. 2324

KIADÓ LAKÁS

Háromszobás
utcai legkomfortosabb balkonos lakás lifttel kiadó. Piac 10. 2291

Egyszobás
kitünő lakás mellékhelyiségekkel Vargakertben külön udvarral kiadó. Értekezni kenyérgyári iroda. 2258

Egyszobás
konhyás lakás kiadó. — Péterfia utca 55. szám. 2252

Déri-muzeumra
háromszobás kisebb lakás fürdőszobával kiadó. Értekzni: Piac utca 10. szám. 2292

Cserpkályhát,
fürdőkádat kályhával, kevéset használtat megvételre keresünk. Piac utca 10. 2290

Utcai
kétszobás lakás kiadó. Varga utca 9. sz. 4043

3, esetleg 4
szobás villalakás augusztusra kiadó, Csapó utca 23. szám. Telefon 4-67. V.

Három
szoba, előszoba, konyhás lakás kiadó elsejére — Csokonai utca 15. szám. 4040

Két
sozba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló kényelmes tiszta lakás kiadó. Varga utca 7. szám. 4049

2 szoba,
konyha, speiz mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Arany János utca 16. szám. 2335

Keresek
lakótársat intelligens urileányt utcai 3 szobás cserépkályhás, villany — vizzel ellátott csinosan butorozott lakásomba — Kossuth u. templom mellett. Cim a kiadóban. 4011

Egy
szoba, előszoba, konyha kamarás lakás augusztus 15-re kiadó. Teleki utca 5. 3924

Két
pinceszoba kiadó. Király utca 5. szám alatt. 3961

Egy
szoba, konyha kiadó julius 15-re. Cegléd u. 14. 3958

Kiadó.
két szoba, konyha, fürdőszoba, speiz, jóvizü kut villany. Széchenyi kert, Tőzsér utca 4. sz. István utnál. 4020

Utcai
nagyon szép nagy szoba firesen vagy butorozva kiadó különbejárattal — Miklós utca 41. 4009

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Lorántffy utca 13. 3906

Kiadó
szoba, konyha speiz — Vargakert utca 8. bejárat Szoboszlai ut 4. számnál. 4028

Kiadó lakás,
Különálló épületben egy szoba, konyha, speiz veranda villanyvilágiással, sertésól mintegy 200 négyszögöl kerttel augusztus elsejére kiadó. Bujdosó utca 4-a. szám Homokkert. 2231

2 szoba,
konyhás lakás augusztus 1-re kiadó. Cegléd utca 14. 3789

Kiadó
egy szenzációs olcsó lakás, rögtön nézze meg, még ilyet nem látott! Modern 2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba minden mellékhelyiségekkel, ezen kivül istálló, kocsiszin, setrés- és baromfiudvar, góré, konyhakert, veteményessel együtt, mindez évi 2000 pengő bérért az Andrásy uon. Bővebbe: Liener fényképésznél. 2174

Teljesen
modern 4 szboás fürdőszobás, központi fütéses lakás azonnalra kiadó. Érdekülődni Royal portásnál. 2184

Német,
vagy angol nyelvtanár utcai szép butorozott szobát kaphat. Miklós utca 4. szám. 2178

Modern lakás
utcai 3 szoba, előszoba, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel augusztus elsejére kiadó. Hortobágy utca 34. 2163

Négyszobás
modern lakás az Arany Bika bérházban azonnalra kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett augusztus 1-re kiadó. Két személyautó eladó Érdeklődni lehet az Aranyi Bika irodában fél emelet 15. 3893

Egy
utcai 2 ágyas szoba, — ugyanott szerényen butorozott 1 ágyas szoba kiadó Hatvan utca 18. II. balra. 3615

KIRÁLY KÁVÉ
MEGIS A LEGJOBBAK
DÉGENFELD TER 11

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejáratu
szép butorozott szoba kiadó központban. Iskola utca 8. 2302

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba fürdőszoba használattal uriembernek kiadó. Simonffy u. 38. szám. 2119

Kiadó
egy butorozott szoba Batthyány utca 5. szám alatt. 4042

Különbejáratu
udvari butorozott szoba kiadó. Hüvelyes utca 9. szám 4039

Egy
különálló butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Hatvan utca 29. sz. 2333

Kiadó
két különbejáratu utcai csinosan butorozott szoba. Kossuth u. 26. Baloldal. 2325

Különbejáratu
butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota I. emelet 38. 4010

Különbejáratu
szoba kiadó, esetleg házaspárnak. Arany János u. 16. 2320

Kétágyas
csinos különbejáratu butorozott szoba kiadó. Varga utca 43. II. lépcső. 4034

Butorozott
különbejáratu utcai szoba előszobával augusztus elsejétől kiadó. — Eötvös u. 7. 4012

Kiadó
két különbejáratu utcai csinosan butorozott szoba. Kossuth utca 26. sz. baloldal. 2180

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Lépcsőházi
különbejáratu kényelmesen butorozott szobát keres agusztus 1-re uriember. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Butorozott szoba" jeligére. 3890

Uri családnál
egy szép butorozott szobát kersünk teljes ellátással. Ajánlatok „Szép szoba" jeligére a kiadóba kéretnek. 2289

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátással
butorozott szoba kiadó. Ötmalom utca 1. Salánky. 3502

Bécsben
lakó uriasszony, ki jelenleg Debrecenben tartózkodik, elvállalna 1—2 fiatalembert vagy leányt teljes pensióval. Érdeklődök levelét „Otthon" jeligére kiadóhivatalba kérem. 4046

OKTATÁS

Koncerthegedüs,
zenepedagógus hegedüórákat ad jutányos dijazás mellett. Nyil utca 36. 4020

Zongoratanárnő
nyári szünet alatt jutányos áron magyar nóta kurzust rendez. Cim a kiadóban. 3630

Gépirás
gyakorlás, tanitás bármely időben „Ideál" gépen olcsó dijért. Cim a kiadóban. 3931

BUTOROK

Gyönyörü
hajlitott citrom háló, — komplett konyha butor, uj ebédlő asztal 4 székkel olcsón eladó. Arany János utca 50., keresztépület. 2308

Ebédlőbutor,
leány- és konyhabutor, garderobszekrény, plüss divány, szezlonok, olajképek, varrógép, asztalok, ingaóra, villanyluszterek, vázák eladó. Lakás kiadó. Arany János 54. Földszint 2. 2340

Gyönyörü
hajlitott citrom háló, komplett konyha butor, uj ebédlő asztal 4 székkel, szőnyeg olcsón eladó, Arany János utca 50., keresztépülte. 2308

Fél háló,
ebédlőkredne, hendser, tükrök elköltözés miatt olcsón eladók. Bundi utca 15. 2241

Jó állapotban
levő komplett háló és ebédlő berndezést keresek. Cimet „Butor" jeligére lehtőleg ármegjelölésével a lap kiadóhivatalába kérem leadni. 3980

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Egy
6 hengeres 5 személyes nyitott Studabecker autó kifogástalan állapotban minden elfogadható áron más foglalkozás miatt eladó. — Nyiregyháza Knapp autójavitó műhely, Iskola u. 4044

Eladó
sürgősen egy 6-os huzatós gőzcséplőgép azonnal, üzemképes vagy társ hozzá 500 pengővel felvétetik, megtekinthető Debrecen, Hajnal utca 21. sz. alatt kedvező fizetéssel minden elfogadható árért. Értekezni K. Nagy Antal Komárom utca 18. sz. Hajduböszörmény. 4038

ÉLELMISZER, ITAL

Jó minőségü
házi óbor literje 80 fillér Andrássy ut 71. sz. Sesztakert. 4017

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Használt,
de jókarban levő kerékpárt megv-ételre keres a Debreceni Ujság kiadó hivatala. 4047

ELADÓ INGÓSÁG

Böröndj,
jó karban, olcsón eladó. Csapó utca 14. sz. Festéküzlet. 2328

GYETLEN PRÓBA MEG FOGJA GYOZNI
hogyha venni, vagy eladni akar, állást vagy alkalmazottat keres, a
DEBRECENI UJSÁG
KÖZGAZDASÁGI
apróhirdetései a legeredményesebbek!
Apróhirdetés feladható:
Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. I., valamint József kir. herceg-u. 16. szám alatt és Csáthy rt könyvkereskedésében Piac utca 8. sz.

Üveges
üzlet berendezés eladó. Derecskén Szőke József utca 15. Berger doktorral szemben. 4045

Eladó
nagySinger varrógép. — Bánffy utca 12 Hungária malom mellett. 2304

Ideál
irógép, látható irásu, teljesen jókarban, strapabiró, eladó, esetleg bérbe kiadó. hosszabb időre. Cim a kiadóban. 4012

Fürdőszobaberendezés esteleg darabonként is eladó. Pöröszlay ut 76. 4033

Eladó
üteres, félliteres és kisebb likörös és boros üvegek. Érdeklődni könyvkereskedésben, Piac u. 34 szám. 2145

Jókarban
levő ajtók, ablakok olcsón eladó. Kut utca 8. szám. 3288

ELADÓ ÁLLATOK

Fajgalambok
eladók Apafi utca 20. sz. Ugyanott megvételre keresek buza-, köles- és repcealj keveréket nagyobb és kisebb mennyiségben. 2258

ÜZLET, MÜHELY, RAKTÁR

Étkező
és kávéző, jó forgalmu, lakással eladó. Széchenyi u. 42. Étkező. 2339

Eladó
Hatvan u. 1. sz. alatti Vilmányiféle hentesüzlet. Értekezés Csemete utca 14. sz. alatt. 2336

Egy
üzlethelyiség a Kápolnási utcában azonnal kiadó. Ugyanott egy használt jégszekrény lábasnak, mészárosnak olcsón eladó. 2356

Eladó
Csemete u. 14. sz. a. üzlettel biró ház. Értekezés ügyvédi irodában, Városháza, I. emelet 21 szám. 2337

Kiadó
üzlethelyiség — áthelyezés miatt Piac u. 69. sz. üzlethelyiség augusztus hóra átadó. Érdeklődni ugyanott. Stühmer cukorka üzlet. 2232

Kossuth 18.
műhelyhelyiség — jobb ipari célra kiadó. 4036

Raktárnak
alkalmas pincehelyiséget keresek, lehtőleg a József kir. herceg utcán vagy környékén. Cim a kiadóban. 4035

Ülethelyiség
augusztus 1-re kiadó. Hatvan u. 15. 3923

Kiadó
üzlethelyiség, áthelyezés miatt Piac u. 69. szám. üzlethelyiség augusztus hóra átadó. Érdeklődni ugyanott Stühmer cukorkaüzlet. 3970

AJÁNLAT

Borotválás
16, hajvágás 20, fazonra 30. speciál bubi, babi hajvágás 30, manikür 40, ondolálás 80. Tiz személyre berendezve — elsőrendü munkaerő. — Miklós utca 53. Toma. 2329

Szemüvegek
készitője — orvosi receptre is — Nagy Kálmán látszerész Piac u. 73. Paulo vésnöknél. Javitások szakszerüen készülnek. 3903

Figyelem!
Ne járjon piszkos cipőbe, jöjön a Gambrinus elébe. Mandel cipőáruháznál és a Kossuth gyógyszertárnál, legolcsóbban festek minden cipőt és tisztitok felelősséggel tetszés szerint bármilyen színre. Hazafias tisztelettel: Nagy Lajos cipőtisztitó. 2309

Poloskairtást
ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékszerrel felelősséggel vállalok. Poloska-, sváb- és patkányirtószer kapható Nánássy, Kossuth utca 17. Telefonhivó 845. 2247

Háziasszonyok figyelmébe!
Befőzéshez szükséges pergamen papirok különböző vastagságban, valamint Celophan átlátszó befőző pergamen borítékban, gummi lekötővel, befőttes üvegekre való csinos nyomtatott cimkék, befőzéshez szükséges spárgák olcsó árban kaphatók Hegedüs és Sándor rt. papirkereskedésében, Piac u. 34. sz.

KERESLET

Megvételre
keresek nagyobb és kisebb mennyiségben buza, köles és repcealj keveréket. Apafi utca 20. — Ugyanott fajgalambok eladók. 2257

KÜLÖNFÉLE

Elveszett
nagy kockás férfi gummi kabát, Baross, Pacsirta, Nyil, Károly Ferenc József uton menet. Megtaláló jutalom ellenében adja le a rendőrségen. 4050

Zálogcédulát
veszek minden tárgyról jó áron, ugyanott kontra hajós Singer szabó varrógép 70 pengőért, ágysodrony vadonatuj, darabja 10 pengőért eladó. Hatvan utca 64. 2342

Elveszett
Adlersflügel 23.076. számu Wertheim kasszakulcs. Mivel a megtalálónak értéktelen, szíveskedjék a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába leadni.

ELADÓ HÁZ

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcákban azonnal beköltözhető uj és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántuli, Kossuth-u. 8. 3250

Onossoy-utca
47. számu nagytelku ház lakással és pegmühellyel, üzlettel, — azonnal beköltözhető, — kedvező feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 3243

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában uj leköltözhető házak és házhelyek hosszu idejü törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8.

Eladó
Rakovszky utca 43. számu uriház, utcára nézve kettő üzlethelyiségnek kiválóan alkalmas. Vételár 10.000 P. Megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. 2303

ELADÓ FÖLD

Kis részletekre
házhelyek a vágóhid közelében, Galamb-u. 6. sz. alatt, 300 négyszögöles parcellákban tizéves lefizetéssel kaphatók. Értekezni lehet megbizásból Kölcsönös Segélyző Egyletnél, Kossuth u. 8. 3788

BIRTOK-BÉRLET

Haszonbérbeadó
Hajduszovát községben Pappler féle tanya 140 hold szántóföldderel modern 4 szobás lakással és gazdasági épületekkel Felvilágositás kapható Szent Anna utca 8. sz. alatt, ügyvédi irodában. V.

136 hold
I. oszt. feketeföld tanyával haszonbérbe kiadó. Berettyószentmárton, Kisszajamon puszta. Pintye István tulajdonos. 2251

Debrecen
környékén kb. 40—50 hold jó földet kibérelnék. Föltételeket közölni levélben: Katz Sámuel, Nyiracsád. 2314

Gyümölcs-szőlő
1070 négyszögöl szerény épülettel, uj telepitési csemege szőlővel és nemes gyümölcsfákkal jutányosan eladó. Hatvan utcai kert, Diófa utca 12. szám.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. körforgógépén Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató, Nyomdavezető: VARGA ENDRE